

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Verlag und Schriftleitung: Marburg a. d. Drau, Badgasse 6 — Fernruf 25-67 — Bezugspreise: in der Ostmark: Vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zeitungszustellgebühr
Postcheckkonto Wien Nr. 55030

II. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag 7. März 1942

Nr. 10

Sovjetski poraz pri Sevastopolu

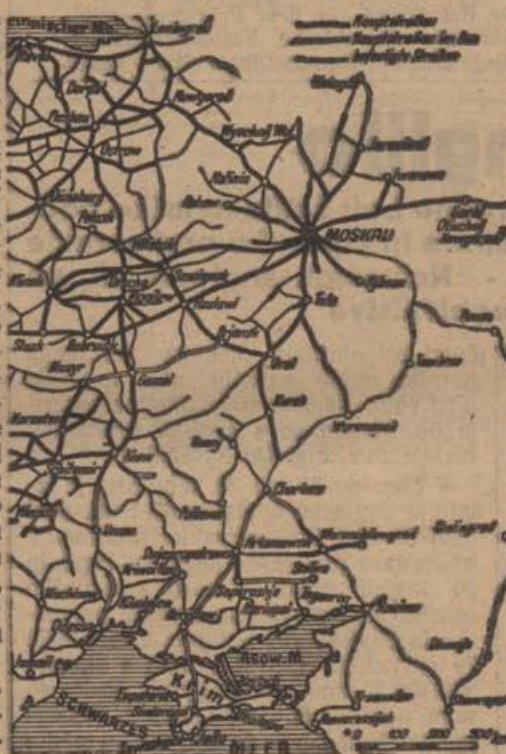
Boljševiški poskus prodora nemške fronte na jugu se je klaverno zlomil. Vsi sovjetski napadi na južnem, srednjem in severnem delu fronte odbiti. Nemški protinapadi so bili povsod uspešni

Tudi v preteklem tednu so se vršile na vzhodni fronti žilave in mestoma hude obrambne bitke, ki so izmenično kazale značaj napadalnih operacij. Težke borbe so se razvile zlasti na polotoku Kerč, kjer je izgubil sovražnik po nemškem uradnem poročilu z dne 1. marca 4000 padlih in 66 tankov. V noči na 27. februarja so prodrle nemške napadalne skupine 30 kilometrov globoko preko zaledenega Azovskega morja do neke točke na južni obali, kjer so brez lastnih izgub uničile neko sovražno oporišče skupno z vso posadko. Izredno težke borbe so se nadalje odigravale na fronti ob reki Donec. Tudi tu so italijanske in slovaške čete odbile napade, ki so jih sovjeti pripravili s pomočjo svojih tankovskih odredov. Nemško letalstvo je podpiralo suhozemne operacije na vseh predelih fronte z uspešnim bombardiranjem in uničevanjem tankov, baterij, vozil, moštva itd. Vojaške naprave pristanišča Murmansk so bile opetovano in uspešno bombardirane.

Po poročilu z dne 2. marca so se nadaljevale težke obrambne bitke na Krimu, ob Donecu in jugovzhodno od jezera Ilmen. Na polotoku Kerč so nemške čete v teku teh borb skupno z letalstvom uničile lepo število sovražnih tankov. Z zračnimi torpedi je bil pri Kerču potopljen neki transportnik s 6000 tonami. Nemško letalstvo je v eni izmed preteklih noči napadlo tovarno za letalske motorje v Voronežu. Ugotovili so polne zadetke v tvorniških dvoranah in na vzletiščih. Pri tem so opazili tudi velike požare in hude eksplozije.

V času od 24. februarja do 1. marca je izgubil sovražnik na vzhodni fronti skupno 204 tankov.

Dne 3. marca je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da so bili napadi, ki jih je podvzel sovražnik na Krimu in v kotlini reke Donec s pomočjo tankovskih odredov odbiti v srditih borbah. Nemško letalstvo je povzročilo v mestu Kerč in v neki sosedni lučki večje požare. Tudi na ostalih odsekih

Karte: Archiv vzhodni fronti skupno 75 tankov.

vzhodni fronte so se izjalovili številni sovražni napadi. Lastni nemški napadi so rodili lepe lokalne uspehe.

Najpomembnejši dogodek na vzhodni fronti pa je bil izjalovljeni poskus sovjetskega prodora iz trdnjave Sevastopol. Boljševiki so tu poskusili prodreti nemške postojanke, toda nemške čete so jih obkolile in uničile. Sovražnik je imel pri tem izredno krvavo izgube. Nemške čete so ujele 940 boljševikov. Zaplenjenih je bilo 16 tankov, mnogo strojnic in metalcev min.

Sovražnik je nadaljeval v kotlini reke Donec zman svoje napade. V protinapadih so nemški planinski lovci v zvezi s tanki in letalstvom uničili v vzglednem sodelovanju nek konjeniški korpus. Nemški tanki so se zarili v umikajočega se sovražnika ter so mu prizadejali težke izgube. Sovražnik je napadel tudi na srednjem in severnem delu fronte, pa tudi ti napadi so ostali brezuspešni. Pri nekem lokalnem nemškem napadu na boljševiške postojanke je bil sovražnik vržen iz svojih bunkerjev. 44-legija Flandern je pri tem zavzela 25 sovražnih bunkerjev. Dne 2. in 3. marca je izgubil sovražnik na

Japonci so se izkrcali na Javi

Smrtni udarec za obkroževalno fronto v Vzhodni Aziji - Japonska napredovanja v Burmi

Angleži so že koncem preteklega tedna zanetili v burmeškem glavnem mestu Rangun, ki ga smatrajo tako all tako za izgubljenega, celo vrsto požarov. Mesto je gorelo že pretekli petek na vseh koncih in krajih. Ze takrat so bile japonske čete samo še kakih 10 kilometrov pred cesto, ki vodi iz Burme v Čangkajškovo Kitajsko.

Medtem so Japonci, ki se po padcu Sonana (Singapurja) nikakor niso vlegli na svoje lovoričke, nadaljevali tudi na drugih točkah bitko za Veliko Vzhodno Azijo. Tako so japonska mornariška letala napadla neko ameriško

brodovje blizu Nove Gvineje. Neki nosilec letal je bil tako težko zadet, da je računati z njegovo izgubo.

Ze pretekli petek so Japonci vdri v predmestja gorečega mesta Rangun. Pri otoku Bali se je medtem razvila pomorska bitka, v kateri so Japonci potopili dva ameriška in dva holandska rušilca. Dve križarki in neki rušilec so bili težko poškodovani.

Velika japonska podviga na morju sta bili dve veliki pomorski bitki, ki sta se odigrali na severni obali Jave pri Surabaji in Batviji. V teku obeh bitk, ki sta se odigrali 27. in 28. febru-

Scherl-Bilderdienst-M.

Generalfieldmarschall Keitel in Preßburg. Der Chef des Oberkommandos der Wehrmacht, Generalfieldmarschall Keitel, weilte am 23. und 24. Februar zu einem Besuch in der slowakischen Hauptstadt Preßburg. — Unser Bild zeigt: Generalfieldmarschall Keitel schreitet die zu seiner Begrüßung vor dem Präsidentenpalais aufgestellte Ehrenkompanie ab. Weiter links der slowakische Verteidigungsminister General Catlos und der deutsche Gesandte SA-Gruppenführer Hans Ludin.

Vojna z Anglijo

Anglija in Amerika vedno bolj čutita nemške podmornice - Tudi italijanske in japonske podmornice v ameriških vodah - Nesramen angleški napad na pariško civilno prebivalstvo

Nemške podmornice so pretekli teden potopile v žilavih borbah iz neke močno zavarovane spremljave sedem trgovskih ladij, med njimi dve veliki petrolejski ladji, s skupno 52.000 tonami. Nadaljnjih šest ladij je bilo tako težko poškodovanih, da je računati z njih izgubo.

Angleški bombniki so v noči na pretekli četrtek napadli več vasi v obalnem področju Vzhodnega morja, v ostalem tudi mesto Kiel. Civilno prebivalstvo je imelo male izgube. Sovražnik je pri tem izgubil pet letal.

V Severni Afriki razen izvidniških sunkov in letalskih akcij v preteklem tednu ni bilo posebnih dogodkov. Na več mestih so bile angleške polzvedovalne skupine odbite.

Malta je bila opetovano in pogostoma bombardirana od nemških in italijanskih odredov. Razni požari in eksplozije so bile posledice teh napadov.

V Rokavskem zalivu so nemški hitri

arja ter 1. marca, so Japonci potopili pet sovražnih križark in šest rušilcev, dočim so bile štiri druge križarke težko poškodovane.

Smrtni udarec za sovražno obkoljevalno fronto v Vzhodni Aziji pa pomeni izkrcanje japonskih čet na Javi. To izkrcanje so izvršili Japonci kljub hudemu sovražnemu odporu na morju, na suhem in v zraku. Usoda Jave je po teh izkrcanjih takorekoč zapečatenata. To tembolj, ker so začeli Japonci po zadnjih poročilih naglo napredovati na vseh severnih točkah imenovanega otoka.

čolni pri obrambi nekega nemškega parnika naglo potopili nek angleški hitri čoln. Nemške dalekometne baterije ob Kanalu so s svojimi granatami razbile dve angleški spremljavi.

V času od 21. do 28. februarja je izgubilo angleško letalstvo 62 letal, med temi 38 nad Sredozemskim morjem. V istem času je nemško letalstvo izgubilo 20 lastnih letal. V borbi z angleško oskrbovalno plovbo so nemške pomorske in letalske sile potopile v februarju 79 sovražnih trgovskih ladij s skupno 525.400 tonami. Nemške podmornice so same potopile 66 ladij s skupno 448.400 tonami. Poleg tega je bilo 44 sovražnih ladij deloma težko poškodovanih.

Operacije v podmorniški vojni z Ameriko so se udeležile tudi italijanske in japonske podmornice. Tako so samo italijanske podmornice potopile sovražnih ladij s skupno 27.000 tonami.

V noči na 3. marca so nemški letalski odredi uspešno bombardirali puščavno vzletišče El Kebrat ob Sueškem prekopu. Nastali so veliki požari in hude eksplozije v hangarjih, skladiščih za gorivo in drugih napravah. Več sovražnih letal je bilo na tleh uničenih. V noči na 4. marca je bila bombardirana tudi Aleksandrija.

Angleški bombniki so v isti noči napadli Veliki Pariz. Francosko civilno prebivalstvo je imelo pri tem izredno velike izgube: 600 mrtvih in nad ensoč ranjenih. Zahrbtni napad Angležev na mesto Pariz je pač žalosten dokument postopanja Velike Britanije z nekdanjim zaveznikom. Ministrski

predsednik admiral Darlan se je odpeljal v Pariz, da pregleda v predmestjih uničenje, ki je nastalo vsled angleškega bombardementa. Maršal Pétain je odredil na dan pogreba žrtev narodno žalovanje za vso Francijo, ki se s studom obrača od Velike Britanije.

Lažnjivec Churchill zopet zasačen

Dne 3. marca je izdal japonski carski glavni stan poročilo, ki pravi, da je bilo sovražno brodogradništvo v Vzhodni Indiji v bitkah pri Surabaji in Bataviji med 27. februarjem in 1. marcem takorekoč uničeno. Potopljenih je bilo šest križark, šest rušilcev, sedem podmornic, ena topničarka in en minolovec. Potopljene so bile sledeče križarke: težka ameriška križarka »Houston« (9050 ton), angleška težka križarka »Exeter« (8390 ton), avstralska lahka križarka »Perth« (7040 ton), avstralska lahka križarka »Hobart« (6890 ton), holandska lahka križarka »De Ruyter« (6470 ton) in holandska lahka križarka »Java« (6670 ton).

Churchill je v londonskem radiu spreobrnil po stari navadi svoj poraz ter izkonstruiral iz njega celo — uspeh. Sporočil je namreč sledečo laž: »Izgube zaveznikov v pomorski bitki pri Javi znašajo dva rušilca, ki sta bila potopljena, in dva rušilca, ki sta bila poškodovana. S to infamno lažjo je hotel Churchill zadušiti svoj najnovejši veliki poraz v Vzhodni Aziji. Obenem je objavil celo izmišljene podatke o japonskih izgubah, misleč, da bo angleška javnost smatrala pomorsko bitko pri Bataviji in Surabaji kot nekako zmago Angležev. Skozi vso vojno-poročevalsko službo Velike Britanije se vlečejo Churchillove laži kot rdeča nit. Svet se je že navadil na najnovejše Churchillove laži. Ta svet bi bil gotovo razočaran, ako Churchill tokrat ne bi bil debelo lagal. Tako pa je ostal zvest svoji tradiciji, imel je le smolo, da so zgodovinska dejstva razkrinkala njegove debele laži.

Uradni japonski komunikacije imenuje med potopljenimi križarkami tudi težko angleško križarko »Exeter« kot potopljeno. Churchillove laži ne morejo dvigniti imenovane križarke z morskoga dna. Churchill tudi kljub megli njegovih laži ne bo mogel dalje tajiti, da so Japonci izkrcali svoje divizije na Javi in da jim uspevajo tudi vojne operacije na tem otoku. Churchillova pravica obstoja v tem, da kuje iz porazov uspehe. Na koncu vseh teh uspehov pa se bo zrušil velikobritanski imperij.

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner; Hauptschriftleiter: Friedrich Golob; alle in Marburg a. d. Drau Badgasse 6.

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 1 vom 1. Juni 1941 gültig. Anfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugs-geldes.

Velika Vzhodna Azija

Ko je bila pred mnogimi leti v senzacionalni obliki objavljena politična oporoka že pokojnega japonskega ministrskega predsednika barona Tanake, si pač marsikdo med čitatelji ni mislil, da bo žilavi japonski narod nekoč to oporoko izvršil v »obrokih«, ki so vredni vsega občudovanja. Leta 1932 je pričel japonski narod svojo akcijo v zavesti, da vulkanski otok, na katerem živi stisnjeno nad 80 milijonov ljudi, trajno ne more biti domovina vseh Japoncev. Že leta 1905 je stopila Japonska pri takratnem Port Arturju — sedaj Dairenu — na azijsko celino. Prva etapa v iskanju novih možnosti teritorialnega pridobivanja na azijski celini je bila Koreja. Dolgo je morala čakati Japonska, dokler se ji l. 1932 s skokom proti Šanghaju in Severni Kitajski niso odprle nove možnosti. Zavojevanje Mandžurije in ustanovitev več ali manj odvisne mandžurske carevine je bila že vidno uresničevanje oporoke, s katero je baron Tanaka odredil smer iskanja novega življenjskega prostora svojega naroda. Sedaj že traja obračunavanje med Japonsko in Čangkajškom dobrih pet let, toda Japonska ni mogla likvidirati te bratomorilne vojne, preden se ni spustila v boj s tistima dvema silama, ki sta z zločinsko konsekvenco odrekala japonskemu narodu pravico do obstoja in rasti v svojem življenjskem prostoru. Tanaka je bil sprožil idejo o Veliki Vzhodni Aziji in japonski narod je sprejel to idejo s toliko samozavestjo, da je bil uspeh spričo sijajnih vojaških vrlin tega naroda že v naprej zavarovan.

V teh dneh doživljamo torej uresničenje ideje Velike Vzhodne Azije, ki je sedaj — po ugotovitvah japonskih vladnih krogov — vojaško že zavarovana. Anglija in Amerika sta zaigrati vse svoje pozicije v Pacifiku. Kar je japonski generalni štab skupno s admiraliteto pred desetletji morda še sanjal, je postalo zgodovinska stvarnost. Anglosaksonska brodovja v Pacifiku so raztepena, v kolikor jih

PK.-Aufn.: Kriegsberichter Arlart (Wb.)

Auf einer Rollbahn an der mittleren Ostfront. Rast einer Kolonne. Die Küche dampft in dieser Kälte doppelt verheißungsvoll.

Japonci niso izredčili s potopitvijo mnogih desetih največjih bojnih ladij, zračni prostor nad Pacifikom obvladujejo japonska letala, nad Šonanom (Singapurjem) se vije ponosno japonska zastava vzhajajočega sonca, ves otok Borneo je očiščen anglo-nizozemskih čet, dočim se je na otoku Javi izkrcalo japonsko vojaštvo v številčnem obsegu štirih divizij. Pomorski bitki pri Bataviji in Surabaji sta pokazali, da anglo-nizozemska in ameriška mornarica nimata nikake prodorne sile več. Kjerkoli so se pojavila sovražna brodovja bodisi v demonstrativne svrhe ali pa celo s napadalnimi nameni, so jih tudi slabše japonske pomorske sile potolkle.

Politične, vojaške in gospodarske posledice ustanovitve veliko-vzhodno-azijskega gospodarskega prostora so nedogledne. Čutil jih bo sovražni tabo, ki je v Pacifiku odrezan od kositra, petroleja in drugih, zlasti kolonialnih surovin. Anglija in Amerika morata sedaj odpisati vse tisto, kar je zavojevala japonska vojska skupno s junaško mornarico. Japonci že hite izkoriščati bogate vire Malajskega otočja. Tako si je Japonska vzela sama, kar ji preje niso hoteli dati niti na podlagi ugodnih trgovinskih pogodb. Zlasti Amerika je izsiljevala Japonsko glede dobav starega železja

in petroleja. Gospodarska neodvisnost Velike Vzhodne Azije je največjega pomena za nadaljnjo vojskovanje Japonske s maršalom Čangkajškom. Že stojijo japonske divizije tik pred vrati burmeškega glavnega mesta Rangun in kmalu bo v njihovih rokah tudi edina cesta, ki vodi iz Burme v Čangkajškovo Kitajsko. V tistem trenutku, ko bo presekana ta žiladovodnica za vojne dobave, bo morala tudi Čangkajškova Kitajska razmišljati o silni stvarnosti, ki je nastala kot posledica japonskih zmag v Pacifiku. Baron Tanaka je imenoval v svoji oporoki tudi Indijo in zato je verjetno, da se tresejo v Londonu ob pomisli, da bi utegnil japonski vojni stroj vdreti preko Burme tudi v naravno zakladnico Britanskega imperija.

Velika Vzhodna Azija obsega življenjski prostor Japonske in vseh tistih narodov, ki so sledili njenemu klicu. Ni menda več daleč čas, ko bo spoznal tudi petstomilijonski kitajski narod, da borba s Japonci ni v kitajskem, temveč anglosaksonskem interesu. Možnosti, ki bi jih vsebovala eventualna bodoča sprava med Tokijem in Čungkingom, si sploh ne moremo predstavljati. Lahko bi se zgodilo, da bi nastala v Aziji interesna skupnost ene milijarde ljudi pod japonskim vodstvom, kakor si je za-

DARUJTE

v nedeljo, dne 8. marca
1942 pri hišni zbirki

za zimsko pomoč

Das Frühjahr nähert sich

Von Kriegsberichterstatter Hermann Bernick

Das Frühjahr nähert sich, die Tage im Osten werden länger, die schwerste Zeit der winterlichen Abwehrschlacht ist überwunden. Denn einmal hat auch dieser Winter ein Ende! Dieses Wissen läßt den Rest der schwersten Winterschlacht besser überstehen als das Gefühl: noch viele Monate währt dieser harte Abwehrkampf! Niemals jedoch wird aus der Geschichte des deutschen Soldatentums dieser Winter zu streichen sein, in der sich der im Angriff unüberwindliche deutsche Soldat in gleich hervorragendem Maße in der Abwehr bewährt.

PK. Schon Mitte Dezember begannen die Massenangriffe der bolschewistischen Infanterie in unserem Abschnitt und am Heiligen Abend rollten feindliche Panzer gegen unsere Stellungen. Unvergeßlich werden uns die Weihnachtstage bleiben, als starke Feindkräfte bei der rechten Nachbardivision durchgebrochen waren und unsere offene Flanke bedrohten. Damals erlebten wir zum ersten Male, wie sich der Gefechtsalarm im Dreiviertelkreis um unsere Stellungen legte und sahen den Feuerschein brennender Dörfer hinter uns am westlichen Horizont. Die Trosse brachten die Nachricht mit, daß feindliche Schneeschubbataillone und Fallschirmtruppen rückwärtige Straßen gesperrt hätten. Unsere treuen Jungs kämpften sich durch den Schneesturm und warfen Munition, Winterbekleidung und Verpflegung über unseren Versorgungsstützpunkten ab. Waren wir abgeschnitten, drohte die völlige Einschließung? »Na, und...?« hieß es, wenn wir darüber sprachen. Unsere Infanteristen sind während der weit vorstoßenden Angriffe zu oft vom Feind umschlossen gewesen, um jetzt während der Verteidigung die Nerven zu verlieren, wenn die Bolschewisten im Rücken der Division herumstrolchen.

Wenn alles zum Eisklumpen wird

Aber es waren unsere schwersten Tage, die niemand von uns vergessen

mislil v svoji oporoki baron Tanaka. Anglija je kriva, da je izgubila Nizozemska svoje kolonije, ona sama pa Singapur in Hongkong kot vzhodni predstraži Indije. Isto velja za Ameriko, ki je z izgubo Filipinov izgubila v Pacifiku poleg oporišč še svoj prestiž. Tako se je maščeval plutokracije nad japonskim narodom. Zakan dejanja je v japonskih rokah. Velika Vzhodna Azija se je preko noči takorekoč dvignila iz japonskih sanj in načrtov v stvarnost, ki pomeni preoblikovanje obraza Azije.

wird. Wir haben die ganze Erbarungslosigkeit des russischen Winters gespürt, als wir zur Abriegelung der feindlichen Einbruchsstelle aus unseren festen Stellungen heraus mußten. Es kann sich in der Heimat schwerlich jemand vorstellen, was es heißt, bei über 40 Grad Kälte die Tage und Nächte in den verschneiten Wäldern oder auf freiem Feld zu verbringen, wenn der Kaffee in der Feldflasche zu einem Eisklumpen wird und das gefrorene Brot nicht mehr zu essen ist, wenn alle Vermummungen nichts mehr helfen, wenn sich die Kälte durch die Kopfschützer, Mäntel und nassen Lederstiefel gebissen hat und man plötzlich das Gefühl hat, sich nicht mehr selbst helfen zu können und alles der Gnade des Schicksals überläßt. Aber unsere Infanteristen haben mit Bohrpatronen und Handgranaten die 50 cm tiefe, gefrorene Bodenschicht aufgesprengt und sich mit Piken und Spaten in den Schutz der Erde hineingearbeitet. Immer wieder war eine feste Widerstandslinie da, an der sich die feindlichen Angriffe furchtbar verblutet haben.

Jede Kompanie bildete einen Igel

Aber dann erwies es sich als zweckmäßig, nicht mehr entlang einer ununterbrochenen Hauptlinie Widerstand zu leisten, sondern der Kampf ging jetzt ausschließlich um Ortschaften und Straßen, soweit sie nach den Schneestürmen noch erkennbar und benutzbar waren. Feindliche Schneeschubpatrouillen filtrierte sich an den offenen Stellen durch die Wälder und griffen im rückwärtigen Gebiet unsere Trosse an, die sich jetzt den Weg zu den vorderen Einheiten erkämpfen mußten. Und unsere Infanterie hielt vorne im heldenhaften, einsamen Kampf die als starke Stützpunkte ausgebauten Dörfer. Jede Kompanie bildete einen Igel, in dem sich die feind-

lichen Angriffskräfte zerstückten. Nacht für Nacht, von der Dämmerung bis zum Morgengrauen, krochen die Bolschewisten in ihren Schneehemden bis nahe an die Häuser heran und sprangen dann in unsere MG-Garben. Wir haben 400 bis 600 Tote bei einzelnen abgeschlagenen Angriffen gezählt. Aus einem einzigen Haus sind einmal im Nahkampf 48 Bolschewisten erledigt worden. Grausige, täglich wachsende Leichenberge türmten sich auf den Schneefeldern, über die der Feind stur aus derselben Richtung immer wieder angriff.

Eine neue Vernichtungsschlacht für den Feind!

Neben gutausgerüsteten, manchmal auch geschickt geführten Schneeschubbataillonen hat der Feind auch hier wieder sein schlecht ausgebildetes und mangelhaft bewaffnetes Kanonenfutter in den Kampf geworfen. Bei einzelnen Kompanien hatte nur jeder zehnte Soldat ein Gewehr, die anderen waren mit Handgranaten, Pistolen und Messern bewaffnet. Der Feind ist überall uneinheitlich und unberechenbar in seiner Kampfkraft und in seinen Plänen. Nur unsere auf alles gefaßten Infanteristen kann er nicht mehr überraschen. »Es kommt darauf an«, sagte kürzlich ein junger Zugführer zu seinen Leuten, als wir uns an dem Feuer eines in Brand geschossenen Hauses wärmten, »daß wir die besseren Nerven behalten«. Wenn wir hart bleiben und jeder von uns jetzt 20 bis 50 Bolschewisten umlegt, bevor er sich treffen läßt, kommen wir mit einem ganz großen Sieg aus diesem Schlamassel heraus. Für uns ist das wohl die schwerste und härteste Probe und wir wissen nicht, ob wir heiß herauskommen. Aber vom großen Standpunkt aus gesehen, vollzieht sich jetzt eine neue Vernichtungsschlacht für den Feind. Denn wir schießen hier ja jetzt mehr Bolschewisten zusammen, als wir in mancher Kesselschlacht gefangen haben.«

Bis vor die Tore Roosevelts!

Von Kriegsberichterstatter Armin Schönberg

Bis vor die Tore Roosevelts reicht das Jagdrevier unserer U-Boote, keinerlei Deklaration vermag mehr ihren Wirkungskreis einzudämmen: in der ganzen Weite des Atlantiks sind sie am Feind, liegen sie auf der Lauer, reißen Schiff um Schiff in die Tiefe, fassen die Begleitfahrzeuge und treiben die Versenkungsziffer weit über die 15-Millionen-Grenze hinaus. Am Kanal aber wachsen die Schutzbauten dieser Boote wie Trutzburgen. Gegen jeden Angriff gefeit, für die schwersten Bomben undurchdringlich entstehen hier in unermüdlicher Arbeit die Kampfbasen der Atlantikschlacht und reifen ihrer Vollendung entgegen:

PK Jetzt sind auch hier am Atlantik die trüben Tage, die Tage, wo mor-

gens um 10 Uhr noch Dunkelheit über der grauen Stadt liegt, wo die Stürme des Nachts um die schiefen, kleinen Häuser toben und der Wind durch die engen Gassen pfeift, daß die Blätter hoch hinauf wirbeln und lustigen Tanz vollführen. Früh schon bricht die Dämmerung herein, und wieder senkt sich dann Dunkelheit über die Stadt und hüllt alles ein in den Mantel der Ruhe und der Vergessenheit. Ja, vergessen scheint sie zu sein, denn nur selten einmal durchbricht ein Lichtstrahl die Dunkelheit. Auch unsere graue Stadt am Meer wird verdunkelt, und die Verdunkelung — von den Franzosen »défense passive« genannt, passive Verteidigung — muß hier besonders streng

durchgeführt werden, da stündlich mit Fliegerangriffen der englischen Luftwaffe gerechnet werden muß.

Briten versuchen das Werk zu zerstören.

Die letzten Tages- und Nachtangriffe der Engländer hatten kaum Schäden angerichtet. Wichtige militärische Ziele in Hafen und Stadt waren nicht getroffen worden. Das gut liegende Flakfeuer hatte die Tagesangriffe stets schon im Anflug entscheidend und verlustreich für die Engländer getroffen und abgewehrt, und die nächtlichen Angriffe waren mehr als einmal im Feuer der Abwehr zusammengebrochen. Lodernden Fackeln gleich waren die Flugzeuge der Angreifer zur Erde gestürzt, und alle Versuche, an die entscheidenden Angriffsbasen der deutschen Seekriegsführung im Atlantik heranzukommen, waren entweder an der Stärke der deutschen Abwehr oder an der Güte des deutschen Baumaterials, in dessen Nähe vielleicht Bomben nieergegangen sein mochten, zuschanden geworden. Ein Rundgang über den Bauplatz, auf dem das gewaltige Bollwerk in der Atlantikschlacht nunmehr seiner Vollendung entgegengeht, überzeugte uns endung entgegengeht, überzeugte uns griffe gegen diese Kampfbasis.

Schlacht im Atlantik wird täglich härter.

Nun aber soll dieses Werk mit Macht vollendet werden. Die Schlacht im Atlantik wird täglich härter. Mit zwingender Notwendigkeit nähert sie sich immer mehr ihrem Höhepunkt, d. h. jenem Augenblick in der Kriegführung der beiden Mächte Deutschland und England, in dem England gegenüber der steigenden Anzahl der von uns eingesetzten U-Boote erkennen muß, wie sinnlos und zwecklos seine Bemühungen sein werden, den drohenden Verfall aufzuhalten. Aber man täusche sich nicht: noch ist es nicht so weit. Mag es auch hier und dort schon im Gebäude des englischen Empire knistern, noch kann es durchhalten. Fallen aber wird es eines Tages, nämlich dann, wenn der Elan unseres eigenen Glaubens triumphiert über die Mächte der Vergangenheit.

Ist schon tagsüber der Eindruck von diesem hier seiner Vollendung entgegengehenden Werk ungeheuer, ist das Gefühl einer befreienden Wirklichkeit dieser hier entstehenden Trutzburgen unendlich stark, wieviel eindrucksvoller mochte ein Gang über den nächtlichen Werkplatz sein. Allabendlich ist der Himmel über unserer dunklen Stadt gerötet, allabendlich strickt der Bauplatz die Strahlen seiner Lichterquellen in die Nacht hinaus.

Tag und Nacht geht die Arbeit ihren Gang

So fuhr wir denn eines Abends — die Dunkelheit war schon völlig heringebrochen und der von See herein-

dringende Nebel verhüllte die schwarzen Konturen der Stadt — hinaus, um das Werk zu sehen, wie es in der Nacht wächst und sich vollendet. An den Wachposten vorbei gelangten wir auf den großen Bauplatz, wo das Werk der U-Boots-Schutzbauten in dem gleißenden Licht der elektrischen Strahler vor uns lag. Hoch auf ragen die meterdicken Mauern, tief in die Erde hinein reichen die Fundamente. Noch ist der Bau zum Teil eingeschalt, zum Teil ist er schon fertig vollendet, dort im Licht, hier im Schatten liegend. Und unter den viele Meter dicken Decken, geborgen vor allen Luftangriffen und unverwundbar für die schwersten Bomben, ahnten wir deutsche U-Boote, wußten wir, daß sie hier warteten, um wieder neu eingesetzt zu werden. Wesentlich stiller als am Tage, weniger aufdringlich erschien uns der nächtliche Lärm der Arbeit. Hier ragten hoch auf stillliegende Kranne und Bagger. Sie warten auf den neuen Tag, um wieder ans Werk gehen zu können. Dort drüben aber hören wir das taktmäßige Geräusch der Betonpumpen, die unermüdlich den wichtigen Baustoff an die Stellen befördern, wo er benötigt wird.

Drehbänke und feinste Meßinstrumente

Unwahrscheinlich groß erscheint alles in der Nacht. Die Maße, die uns schon am Tage beeindruckt hatten, sind nun gigantisch. Die Maße erdrückt fast. So suchen wir uns unseren Weg durch ein Gewirr von Gerüsten, Geleisen, Leitern, Treppen und Rohrleitungen, sehen Menschen an der Arbeit, hören die Geräusche der Nacht, in der alles doppelt klar klingt, und kommen endlich in die Schutzbauten selbst hinein.

Auch hier ist noch alles im Werden. Die Einrichtungen sind wohl noch nicht alle fertig montiert, aber sie arbeiten schon. Dort drüben sehen wir die Werkstätten des Maschinenbaus. Männer der Kriegsmarinewerft arbeiten an Drehbänken und mit feinsten Meßinstrumenten werden die hergestellten Ersatzteile nachgemessen. Während aber draußen bei den Außenarbeiten Arbeiter von verschiedenen Nationen mitarbeiten, finden wir hier nur deutsche Arbeiter.

Während wir noch sprechen, heult plötzlich die Sirene: Englische Flugzeuge im Anflug auf unseren Hafen. Rasch eilen wir nach vorn, aber Dunkelheit umfängt uns nun auch da draußen. Die Lichter, die eben noch hell davon kündeten, daß hier Deutschland den Endkampf mit England vorbereitet, daß hier das Werk der Kampfbasis in der Atlantikschlacht seiner Vollendung entgegenwächst, sind verlöscht. Nichts ist mehr zu sehen von der Großartigkeit des Baues, die Nacht hat mit ihrer Dunkelheit alles verschluckt.

Gospa Klepetulja je ponoči
poslušala London.
Tu jo vidite, kako posluša vsa
zamaknjena angleške laži.

Auch Fliegeralarm stört nicht

Aber tief drinnen in den großen Montagehallen geht die Arbeit weiter. Die Maschinen surren, das Hämmern klingt weiter und die Männer gehen ihrer Arbeit nach wie auch sonst. Denn hier unter den Decken des Baues, die undurchdringlich sind für die schwersten Bomben, merken sie nichts von dem Kampf, der nun anhebt zwischen dem Feuer der deutschen Abwehr und den angreifenden Flugzeugen. Nur gedämpft klingt das Bellen der Geschütze zu uns herüber. Nicht die Schutzbauten sind das Ziel des Angriffes, die Anlagen der Stadt sollen mal wieder wie so ost schon durch Bomben zerstört werden. Fünf Sekunden dauert dieser Kampf und als er beendet ist, verhüllt noch immer Dunkelheit die Schatten der grauen Stadt am Atlantik. Als wir zu unserer Unterkunft zurückfahren, umbraust uns auf den Hauptstraßen unserer Stadt das erwachende Arbeitsleben. Kolonne auf Kolonne wandert an uns vorbei hinaus zum Bauplatz der Kriegsmarine. Graue, blaue und die braunen Uniformen der O. T. vereinen sich bei diesem Werk.

Ako želite, da Vam Vaš pismonoša

Štajerskega Gospodarja

vsak teden prinese na dom, Vas prosimo, da ta tednik takoj naročite pri pismonoši ali pa na pošti. Pismonoša prevzame od Vas naročnino — četrletno RM 1.20, ter Vam bo prinašal časopis. S tem si pridite naročevanje pri upravi in nakazovanje naročilne.

Vsak pismonoša sprejema naročila in naročnino za »Štajerskega Gospodarja«.

PK.-Aufn.: Kriegsberichter Hähle (Wb.)

Auf einem Bahnhof südlich von Charkow werden Infanteristen ausgeladen.

Francoski vojni zločinci se skušajo oprati

Kakor smo že omenili, je pričela 19. februarja v francoskem nezasedenem mestu Riom sodna razprava proti francoskim vojnim zločincem. Na zatožni klopi sedijo Eduard Daladier, Leon Blum, general Gamelin, Pierre Cot, Guy la Chambre in Jacomet. Obtožnica očita imenovanim bivšim francoskim državnikom in generalu Gamelinu, da niso pripravili vojne proti Nemčiji s potrebno energijo in dalekovidnostjo. Zlasti očita obtožnica obdolžencem, da niso dovolj dobro pripravili vojaško in gospodarsko stran mobilizacije, predvsem pa izdelave vojnega materiala. Medtem pa obtožnica sploh ne vsebuje jedra vsega vprašanja, kako neki so mogli neodgovorni francoski državniki spričo jim znane pripravljenosti Nemčije, ki si je želela miru s Francijo, nagnati francoski narod v vojno z Nemčijo?

Na dosedanega poteka razprave je razvidno, da gre sodnemu dvoru zgolj za vprašanje pomanjkljivih priprav vojne. Dočim je bivši francoski generalisimus general Gamelin odklonil vsako izpoved in izjavo, sta poskusila ostala dva glavna krivca — žid Leon Blum in Daladier — v dolgih izvajanjih zanikati svojo krivdo glede pomanjkljivih priprav vojne. Preko tega pa sta sploh tajila svojo odgovornost glede nastanka vojne. Vsekakor je čudno, da sodni dvor tega vprašanja očitno ni hotel postaviti v ospredje procesa.

Poziv generala Hertzoga Burom

General Hertzog, vojaški vodja Burom v burski vojni proti Angliji in

ministrski predsednik Južnoafriške Unije v času od 1924 do 1939, je objavil v listu »Vaderland« pretresljiv poziv na naslov burskega naroda.

V svojem pozivu je obrazložil general Hertzog najprej velik napredek, ki ga je zaznamoval burski narod v času od leta 1924 naprej. Dve in pol leti Smutsove vlade je zadostovalo, da se je sesulo vse delo obnove v kup razvalin. Za južnoafriško katastrofo odgovarjata dva činitelja: stremljenje, privezati deželo še tesneje na Anglijo

AVSTRALIJA

Beseda »Austrak« je latinskega izvora in pomeni toliko kakor južno ležeče. Nekdaj je naziv Avstralija označeval današnji kontinent Avstralijo in vse otoke, ki ležijo v Velikem oceanu. Danes razumemo pod Avstralijo samo Avstralijo, ki je kakor znano, najmanjši del sveta ter avstralski otok Tasmanija. Avstralija leži najbolj oddaljena od ostalih delov sveta ter je južnovzhodnemu koncu Azlje najbližja. Ta lega in bolj slabo odprto obrežje posebno na severu in zapadu sta vzrok, da je ta kontinent bil meč zadnjimi, ki ga je civilizacija vzela v svoje roke in je zato tudi bolj slabo naseljen. Avstralija meji na severu ob Alfursko morje, na vzhodu na Veliki ali Tihi Ocean, na jugu in na zahodu pa ob Indijski Ocean.

Države in teritorije Avstralije in otoka Tasmanije so Novi južni Wales, Viktorija, Queensland, Južna Avstralija, Zapadna Avstralija, Severni teritorij, Tasmanija, Zvezno glavno mesto Territ, Papua in otok Norfolk. Pred leti so naštehi kakih 7 milijonov prebivalcev brez praprebivalcev. To ljudstvo je večinoma anglo-

in strankarstvo v vrstah naroda samega. Hertzog pravi nadalje dobesedno: »Prišel je čas, ko je treba končati smešno kričanje o nedotakljivosti takozvanega demokratskega vladnega sistema. Medtem ko je revolucija svetovnega izmera na tem, da ustvari nov red, za katerega se borijo narodi Evrope, da bi rešili krščanstvo in človečanstvo, silijo narodi Južnoafriške Unije, da se naj bori za svoje zagrizene sovražnike.«

Na koncu svojega oklica se zavzema general Hertzog za nacionalno fronto vseh zavednih Afrikancev. Samo na ta način se bo lahko odstranilo prvega smrtnega sovražnika Južne Afrike: Anglijo.

Veliki uspehi pešpolka „Grossdeutschland“

Iz Berlina poročajo: Pešpolk »Großdeutschland«, sestavljen iz samih prostovoljcev, se nahaja že od početka vojne na vzhodu na vseh žariščih bojev. Imenovani polk se je sijajno obnesel tako v napadu kakor tudi v obrambi. Za storitve regimenta »Großdeutschland« v preteklih osmih mesecih govori vsekakor številke. V času od 30. junija 1941 do 28. februarja 1942 je ujel ta pešpolk 18.660 boljševiških vojakov. Zaplenil oziroma uničil pa je 346 topov, 102 protitankovska topova, 236 metalcev granat, 1415 strojnic, 131 tankov in 19 letal. Posebne uspehe je zabeležila četa tankovskih lovcev imenovanega pešpolka. V obrambnih bojih te zime je od začetka vojne do danes uničila 100. tank.

saksonskega porekla in živi največ po mestih. Največja mesta so Sydney, ki šteje okrog milijon prebivalcev, nadalje Melbourne okrog 800.000, Adelaide kakih 300.000, Brisbane 250.000, Perth 170.000, Newcastle 100.000, Hobart 60.000 in Ballarat 43.000 ljudi.

Na avstralskem ozemlju vlada vročina in suša. Severni del kontinenta ima tropično podnebje. Ob morskih bližinah se klimatične razmere izravnavajo. Na severu rastejo tropični gozdovi, v notranjosti se pa širijo grmičevja. Živalsvo sestavlja v glavnem od Evropejcev uvožena domača in divja žival. Od prvotnih avstralskih živali je omenavreden veliki kenguru, avstralski vošk ter nekaj posebnih ptic.

Avstralcem so kmetijstvo, živinoreja in rucarstvo glavni pridobitni viri. Zivinoreja igra in bo tudi vedno igrala glavno vlogo radi suhih klimatičnih razmer. Šele leta 1788 po pomorskem kapitanu Phillip-u v Avstralijo pripeljane maiošteviline domače živali so se ogromno razmnožile. Kljub izgubam, ki jih povzroča vročina, so pred leti naštehi 110 milijonov ovac, 15 milijonov glav goveje živine, 3 milijone konj ter okrog 1 milijon svinj. Ovčja volna je najbolj važen izvozni

produkt. Ogromen je tudi izvoz klanh svinj in goved. Rudarstvo pridobiva zlato, srebro, svinec, baker, kositler in premog. Kmetijstvo goji pšenico, oves, ječmen, krompir in koruzo. Ker je za travo premalo vlage, pridelujejo pšenico, ječmen in oves za krmo. Pšenica se tudi izvažata. Uspevajo tuči citrone, oranže ter ostalo tropično in evropsko sadje. Tudi vinogradi so na višku. Industrija prideluje v glavnem domače produkte. Njen razvoj pa seveda še dolgo ni dosegel višine, da bi lahko krila vse domače potrebe na industrijskih izdelkih. Trgovina v notranjosti je zelo razvita.

Avstralijo je odkril leta 1605 Holanec Jansz. Prvi kolonisti so bili kaznjenci. 750 kaznjencev in njihove straže so leta 1788 izkrcali v Bontanbyai-ju, od koder so jih preselili v Port Jackson, kjer so izgradili fundamente za današnje vele mesto Sydney.

Najstarejši prebivalci Avstralije so bili črnecem sorodna plemena, katerih potomci so okrog l. 1877 izumrli. Bili so potujoči lovci na najnižji kulturni stopnji. Neka mlajša plast iste rase še živi danes na jugovzhodu. Ti nekotliko kulturnejši lovski narodi stanujejo v čebelnjakom pogobnih kočah, se pokrivajo z živalskimi kožami, nos si pa okrasijo s klini. Kot lovsko orožje nosijo bumerang ter poznajo družinski način življenja.

Avstralija se danes kot sestavni del angleškega imperija nahaja v vojni. Japonski uspehi z zavzetjem Singapurja, Sumatre, Jave, Timorja itd. so japonsko prodiranje premaknili do Avstralije same. Zračni napad Japoncev na avstralsko obmorsko trdnjavo Port Darwin, ki leži na severu, je resen opomin, kam merijo japonski vojaški cilji. Ob izbruhu vojne je av-

Weltbild (Atl.)

Japanische Truppen auf dem Wege zur Front. Über staubige Straßen zieht diese japanische Kolonne zur Front

stralska armada štela 100.000 mož, ki so pa delno raztreseni po raznih bojiščih angleškega imperija. Tudi nekotliko mornarice je tu. Medtem izvršena splošna mobilizacija bo njeno oboroženo silo na suhem, na morju in v zraku sicer ojačila, le težko jo bo pa spravila v stanje, da bi se veliko večjim japonskim silam mogla uspešno zoperstaviti. Avstralci so iz prve svetovne vojne znani kot dobri bojovníki. To pa danes ni dovolj, če jim Angleži ne priskočijo v izdatni meri na pomoč. Ta pomoč bo pa, kakor poznamo današnje Anglijo, najbrž izostala.

O vzrokih vojn

Bili smo drobni, nežni otroci, ko so nam stare mamice in stari očetje pripovedovali o grozotah vojn in vojnih doživljajih, ki so jih doživeli oziroma poznali po zgodovinskih ali ustmenih izročilih. Skoraj o vseh vojnah, pa naj jih poznamo iz zgodovine ali izročil, se je vedno pisalo in govorilo kot o nesrečah. In to drži. Vojne so bile, so in ostanejo vedno nekaj trdega in mučnega za ljudstva, ki jih zadenejo, akoravno so tudi lahko potrebne, nujne in pravične.

Vojskovanje je staro kakor človeštvo. Kakor daleč segajo dognanja o življenju človeštva, tako globoko v preteklost poznamo tudi zgodovino mednarodnih krvavih obračunov. Ljudstva so se medsebojno bojevala iz raznih razlogov. Vojske so se vodile celo za popolnoma ničnostne zadeve po načinu in metodah, ki so odgovarjale razmeram in času. Bili so časi, ko je bil bat ali puščica, sablja ali puška, konj ali top ravnotako važno orožje, kakor je danes zračni torpedo, metalec plamena

ali daljnometni, čez dežele in morske ožine streljajoči top.

Največ povodov za oborožene spopade med plemeni je v vseh časih brezdvomno iskati v gospodarskih ozadjih. Že v davni preteklosti živeli nomadi ali pastirski narodi so se pri paši svoje živine krvavo spoprijeli, če so trčili na sosedna plemena ali ljudstva. To se ni zgodilo toliko radi bojaželnosti, ki je slonela na nizki kulturni stopnji, tudi ne toliko iz strahu in sovraštva do sosednega ljudstva, kakor radi trave in grmovja, kar so oboji potrebovali za pašo svoje živine, od katere so se preživljali. Slične bojne pohode pozna tudi zgodovina narodov lovcev, ki jim je šlo za divjačino. Poznejši napredek civilizacije, ki je ljudstva navezal na gotove kraje, ker so začeli obdelovati zemljo ter gojiti rastline, je enako kakor prejšnjim nomadskim in lovskim plemenom prinesel vojskovanje. Takrat seveda ni šlo več samo za pašnike in lovišča, temveč tudi za rodno zemljo, ki je preživljala ljudi in živali. Pridobivanje rudnin in s tem povezana možnost še boljšega človeškega življenja v času, ko so si narodi ustanovili in uredili tudi že svoje države, je vzporedno z ostalim razvojem civilizacije in narastom ljudstva povzročilo mnogo vojskovanja. Z eno besedo, vojne ali vsaj večina vojn ima svoje vzroke v gospodarskih ozadjih.

Vse vojne, ki so jih pred tisoči let vodili takratni še zaostali narodi, poznejše vojne starih Rimljanov in druge, pa vse do prve svetovne 1914/18, so se v glavnem bile za zadeve, ki jih danes označujemo z besedo »gospodarstvo«. Želja in naravni nagon po človeka dostojnem, lepšem in boljšem, ali vsaj sosedom enakem življenju sta v mednarodnih sporih ali vojnah največkrat

PK.-Aufn.: Kriegsberichtler Götze (Wb.)
Straße in einer kleineren Stadt im Osten.

Vsak Spodnještajerc član narodne skupnosti

Nov val političnih zborovanj na Sp. Stajerskem

Organizacija »Steirischer Heimatbund« kot organizacija vseh domovini zvestih Stajercev v veliko nemški narodni in usodni skupnosti se trudi z vsemi sredstvi, da bi razčistila med ljudstvom vse politične pojme. V to svrhu se bo vršil v mesecu marcu val političnih zborovanj, in sicer za posamezne obrate kakor tudi za kmetsko prebivalstvo.

V okviru teh zborovanj organizacije Steirischer Heimatbund se bodo vršili sestanki v času od 8. do 14. marca kakor sledi:

8. marca: Abstal (ob 9. uri), Radein, Kurhaus (ob 9. uri), Oberradkersburg, hranilnica (ob 11. uri), Rohhof, grad Obermureck (ob 11. uri), Stainzthal (ob 9. uri), Süßenberg, gostilna Schef (ob 10. uri), Klein-Sonntag (ob 11. uri), Pülschach, Šola Studenitz (ob 10. uri), Pülschach Labriarch (ob 16. uri).

10. marca: Wöllan (ob 17. uri).

11. marca: Rohitsch-Sauerbrunn, Kostrajnitz (ob 15. uri), Rohitsch-Sauerbrunn, Podplat (ob 17. uri), Rohitsch-Sauerbrunn, Heiligenkreuz (ob 15. uri), Schönstein (ob 15. uri), Sachsenfeld (ob 19. uri), Trennenberg (ob 16. uri), Anderburg (ob 18. uri), Tüffer (ob 17. uri), Römerbad (ob 17. uri), Praßberg (ob 17. uri), Fraßlan (ob 17. uri), Heifenstein (ob 18. uri).

12. marca: Rohitsch-Sauerbrunn, Tunco-

prišla do izraza. V neštetihih slučajih so take naravne, umljive in v največjih primerih opravičene vojne porazile slabše nasprotnike.

Naši davni predniki so se borili s strupenimi puščicami, mi se pa z najmodernejšimi aparati bojujemo za večji košček kruha. Boj za življenjski prostor velikih narodov, ki s svojo zemljo ne morejo preživljati vsega svojega prebivalstva, boj za surovine, boj za pokrajine, kjer bi lahko naseljevali presežke svojega prebivalstva, predstavlja gospodarske boje ter je tako nujen in potreben za življenje. In obstoj, kakor so nekoč pastirski narodi morali braniti svojo pašo kot krmo živini, ki jih je preživljala. Žival jim je dala mleko in meso za prehranjevanje, povrh pa kožo za oblačila ter rogove in kosti za orožje in orodje. Danes pa potrebujejo veliki in mnogoštevilni narodi svoje življenjske prostore s plodno zemljo, surovinami za industrijo in naselitveno možnostjo za presežke svojega prebivalstva. Ker je vse to do danes bilo večinoma v rokah samo nekaterih ljudstev, ki vsega tega še zdaleka ne morejo izkoristiti, ker imajo preveč, stojimo sedaj v drugi svetovni vojni, ki mora vse te zemeljske dobrine in prostornine na svetu razdeliti tako, da se svet ne bo več delil med bogata in gosposka ter revna in delovna ljudstva. Ker gre za dosego tega pravičnega cilja, je sedanja vojna pravičen boj za odpravo krivičnega gospodarjenja z naravnimi, za vsa ljudstva in ne samo za nekatera namenjenimi zemeljskimi bogastvi.

vetz (ob 17. uri), Schönstein, Topolschitz (ob 17. uri), Schönstein, Savode (ob 17. uri), Sachsenfeld, Guttendorf (ob 17. uri), Sachsenfeld, St. Peter (ob 17. uri), Tüffer, Reschitz (ob 17. uri), Tüffer, Tremmersfeld (ob 18. uri), Erlachstein, Lemburg (ob 15. uri), Erlachstein, St. Veit (ob 18. uri), Anderburg, Stopce (ob 15. uri), Anderburg, Werbno (ob 17. uri), Anderburg, Preschansko (ob 15. uri), Anderburg, St. Primus (ob 17. uri), Trennenberg, Dobrije (ob 17. uri), Ponigi (ob 17. uri), Kunigund (ob 15. uri), Lembach, telovadnica (ob 19. uri), Lembach, Tomsche (ob 19. uri), Marburg V. Dienststelle (ob 20. uri), Freidegg, Stern (ob 20. uri).

13. marca: Rohitsch, St. Florian (ob 15. uri), Arndorf (ob 17. uri), Bischofsdorf (ob 17. uri), Marburg III. Dienststelle (ob 20. uri), Marburg III. Hotel Meran (ob 20. uri), Marburg IV. kazinska dvorana (ob 20. uri), Marburg IV. Musiksaal (ob 20. uri), Zwettendorf, Löschnigg, gostilna (ob 19.30 uri), Zwettendorf, Suppanz (ob 19.30 uri), Zwettendorf, Sagarin (ob 19.30 uri), Golldorf, Kunigund (ob 17. uri), Kranichsfeld (ob 17. uri), Kranichsfeld, Margareten (ob 19. uri), Kranichsfeld, Podus (ob 19. uri), Wurmberg, gostilna Berlinger (ob 17. uri), Wurmberg, Krajena (ob 18.30 uri).

14. marca: Cilli, Deutsches Haus (ob 20. uri), Mahrenberg (ob 19. uri), Pressen (ob 16. uri), Egidii, Kanischa (ob 20. uri), Gonobitz, Tepinadorf (ob 18. uri), Plankenstein, Bartolomai (ob 16. uri), Windischgraz, St. Johann (ob 15. uri), Windischgraz, Pametsch (ob 19. uri), Drauweiler, kinodvorana (ob 20. uri), Drauweiler, gostilna Riedl (ob 20. uri), Brunnorf, gledališka dvorana (ob 20. uri), Brunnorf, Mras (ob 20. uri), Brunnorf, Rechberger (ob 20. uri), Winterdorf, Janschendorf (ob 17.30 uri), Wintersdorf, Svetintzen (ob 17.30 uri), Gairach (ob 20. uri).

Razporka ali ločitev zakona

Nezvestoba v zakonu ali prešuštvo je najbolj znan in menda najbolj star vzrok za družinske razprtije, zato je to tudi večinoma glavni vzrok za razporko ali ločitev. Zakonska tovarišica ali tovariš, ki je pristal ali olajšal možnost, da je prišlo do zakonske nezvestobe, nima pravice do tožbe na razporko. Zakon se loči tudi, če se soproga ali soprog trajno brani dobiti naraščaj, ne da bi zato bil opravičen razlog. Tudi drugi prestopki, kakor žalitve, grdo ravnanje, pijančevanje itd. so vzroki za ločitev. Vsi ti razlogi se ne dotikajo alimentacijskih ali vzdrževalnih dolžnosti.

Med nadaljnje važne vzroke za ločitev zakona je šteti duševno zmedenost, nalezljivo ali ostudno bolezen in prezgodno neplodnost, če ni bilo nobenih otrok. V slednjem slučaju ima ploden zakonski partner tekom enega leta in sicer pred potekom deset let zakonskega življenja pravico, vložiti tožbo za ločitev. Razpust ali opust gospodin-

ske ali družinske skupnosti, ki je trajala tri leta, je tudi vzrok za razporko. Tako tožbo je vložiti v šestih mesecih. Sodišče lahko predlagane ločitve zakonov odkloni, ali pa po krivdi enega ali obeh delov predlogom ugodí. Zakon se torej lahko loči po krivici obeh zakoncev, to je po enakih delih, ali pa po krivici enega zakonca, če je krivda pretežno na eni strani.

Po ločitvi ostane ločeni ženi ime soproga, ki pa potom izjave pri civilnem ali poročnem uradu, to je Standesamt-u, lahko prevzame zopet svoje dekliskó ime. V primerih, kjer je soproga sama zakrivila ločitev, ali pa je v večjem obsegu kriva, ji lahko mož prepove nositi njegovo ime. Pri ločitvah radi slabega vedenja ali prestopkov zoper zakonskega moža tudi lahko mož prepove, da bi njegova ločena žena nosila njegovo ime. Šele po smrti takega ločenega moža, bi njegovi sorodniki in svojci ločeni ženi to lahko omogočili.

Alimentacijo ali vzdrževalnino plača mož, če je sam, ali pa v večjem obsegu zakrivil ločitev zakona. To pa seveda samo, če žena nima dohodkov ali premoženja. Žena plača možu alimente, če je sama ali pa pretežno kriva in to le v primerih, ako mož ni sposoben za delo in zaslužek. Tam, kjer sta oba zakonca enako kriva, se ženi lahko prizna prispevek, ki ga mora plačati mož.

Ločena žena zgubi pravico na vzdrževalnino, če se zopet omoži, medtem ko otroci, za katere mora skrbeti oče, pri tem niso prizadeti.

O podedovanju in sestavljanju testamenta

Če se razdedini otroke, vnuke, starše, staro mater, starega očeta ali sorodnike sploh, imajo isti pravico na dolžnostni del. Otroci dedujejo kot dolžnostni del polovico od tega, kar bi jim po zakonu pripadalo. Starši, stari oče in stara mati pa tretjino.

Otroka se lahko razdedini, če je pustil starše v stiski ali bedi, ali pa če je bil kaznovan z 20 leti ječe. V takem slučaju dobi potem dolžnostni del. Zakonska soproga nima pravice na kakšen dolžnostni del, temveč samo na izdrževalnino. Dedščine se ne more nikdo polastiti sam, temveč samo potem zapuščinske razprave pri sodišču ali notarju. Dediči morajo podati izjavo o odnosno se oglasiti kot dedič. Oni lahko izjavijo, da prevzamejo aktivno in pasivo, lahko se pa odločijo tudi samo za prevzem aktivne. Po končani zapuščinski razpravi se dedščino izroči dediču, do tedaj je pa dedič samo oskrbnik zapuščine. Na podlagi pravne izjave z Aik reich-om sme testament sestaviti samo zapuščinar. Nedoletni lahko po dovršenem 16. letu starosti spiše testament, ne da bi moral vprašati svojega varuha. Nedoletni izpod 16 let samo v izjemnih slučajih lahko sestavijo testament. Če polnoletnostjo spiše testament, je isti pravomočen.

Testament se lahko podpiše pred sodnikom ali notarjem, pri čemur morata biti dve priči navzoči. V primerih, ko zapuščinar lastnorčno spiše testament, niso potrebne priče. Sorodniki zapuščinarja ne morejo biti priče pri podpisovanju testa-

GOSPODARSTVO

O kmetijskih strokovnih šolah

Piše Dr. Franz.

Na področju Landesbauernschaft Südmark se nahaja 18 kmetijskih strokovnih šol, tri strokovne šole so tudi na Spodnjem Stajerskem. Teh 21 strokovnih šol je večinoma last Reichsgau-a Steiermark in Kärnten, nekaj pa Reichsnährstand-a.

V 18 strokovnih šolah Südmark-e se strokovno poučuje 597 učencev in sicer v 19 fantovskih razredih ter 366 učenk v dvanajstih dekliških razredih. K temu je dodati še 64 fantov in 42 deklet v strokovnih šolah Spodnje Stajerske, tako da je zaključno z novimi področji skupno 1069 fantov in deklet ravnokar v strokovnošolski izobrazbi. Posamezni razredi štejejo povprečno 30 do 35 učencev in učenk ter so popolnoma zasedeni. Nadaljnjih 20 učencev iz Kärnten-a se je moralo oddati v bavarske šole.

V šolskem letu 1939/40 je vse strokovne šole Südmark-e obiskovalo 625, leta 1940/41 pa 908 učencev in učenk. V tej zimi se je število učencev dvignilo na 963, to je za 6% napram lanskemu letu. S tem je doseženo število 22.000 učencev, ki so bili deležni strokovne šolske izobrazbe v Südmark-i od otvoritve prve kmetijske strokovne šole leta 1866.

Strokovne šole so v obeh Reichsgau-ih lakole razdeljene: Stajerska ima 5 kmetijskih šol z 229 učenci in 56 učenkami, 2 celotni specialni šoli s 57 učenci in 2 ženski kmetijski šoli z 81 učenkami. K temu še pride na Spodnjem Stajerskem 1 kmetijski šola, 1 specialna šola in 1 ženska kmetijska šola. Koroška ima 6 kmetijskih šol s 311 učenci in 99 učenkami, nadalje 8 učence kmetijske šole, ki štejejo 230 učenk. Na Gorenjskem se ustanovlja 2 kmetijski in 1 ženska kmetijsko šolo, ki

menta. Sprog oziroma soproga tudi tedaj ne, če je zakon že razveljavljen. Osebe, ki so v testamentu določene za dediče, tudi ne morejo biti oziroma podpisovati kot priče pri podpisovanju testamenta. V slučajih, kjer se je vzelo kot priče osebo, ki je v istem testamentu določena za dediča, je taka priča izgubila pravico na dedščino.

Osebe, za katere obstoji nevarnost, da bi umrle, predno pride sodnik ali notar in ne morejo same pisati, lahko pustijo svoj testament od župana sestaviti oziroma overiti. Če v takih primerih nastanejo oblikovne napake, je testament kljub temu veljaven. Pri nezgodah se lahko napravi testament med tremi pričami in sicer ustmeno. Te priče pa morajo nato testament spisati ob navzočnosti vseh treh. Za sestavljanje testamenta na vojnih ladjah veljajo posebni predpisi.

Na lastnoročno pisanih testamentih ni potrebno, da se navede čas in kraj pisanja testamenta. Dobro je pa, če se vse to kljub temu navede. V slučaju, da se pozneje spise še en testament z drugacnimi določili in zopet brez navedbe datuma in kraja, bi se le težko dalo ugotoviti, kateri testament je prvi in kateri zadnji. Testament se mora podpisati s polnim imenom in priimkom. Analfabeti in mladoletni morajo svoj testament podpisati pred sodnikom ali notarjem. Testament se lahko shranjuje pri sodišču, pri notarju, pri sebi, lahko pa tudi pri tujih osebah. Vsak testament se lahko vsak čas prekliče delno ali pa tudi v celoti s sestavo in podpisanjem novega testamenta.

začnejo po zimi 1942/43 s prvim šolskim poukom.

Posamezno so strokovne šole zasedene kakor sledi: Na Kirchberg 70, Radkersburg 70, Grottenhof 55, Oberwart 52, Welsdorf 38, Silberberg 36, Grabnerhof 21 ter ženski šoli Grabnerhof 44 in Haidegg 37. Na Spodnjem Stajerskem je sadjarska in vinorejska šola v Marburg-u z

47, ženska šola v Witschein-u z 42 ter kmetijska šola v Anderburg-u z 17 učenci. Na Koroškem ima Klagenfurt 104, Goldbrunnhof 53, Streiteben 77, Litzhof 65, St. Georgen 57, Kolleg-St. Andra 56 in Lienz 51 učencev. Ženska kmetijska šola Zollfeld poučuje 64, Buchhof 34 in Drauhofen 32 učenk.

Letošnji ponovni porast obiska kmetijskih strokovnih šol je dokaz, da se na Stajerskem in Koroškem razveseljivo širi in veča zanimanje za kmetijsko strokovno šolstvo. Obisk takih šol se bo po končani vojni še bolj dvignil, ko bomo v vsakem okraju imeli po eno kmetijsko strokovno šolo.

Na zasedenem vzhodnem ozemlju dobijo zopet kmete

Reichsminister für die besetzten Ostgebiete, to je minister za zasedena ozemlja na vzhodu, je izdal novi agrarni red, ki bo tamkajšnje kmetijstvo bivše Sovjetije preuredil po novih podstavah. S tem je konec zloglasnega kolektivnega gospodarstva, ki je kmečkemu ljudstvu prineslo toliko gorja in nesreče. Kmetije celih vasi so namreč bile združene v eno skupno produkcijsko podjetje v takozvane kolhoze, katere so vodili posebni funkcionarji. Bivši posestniki so pri tem obdržali samo hišo ter $\frac{1}{4}$ do $\frac{1}{2}$ hektarja zemlje za lastno uporabo, na kateri so smeli gojiti kravo in kakšne male živali, morali so pa hkrati obvezno delati v kolhoznem gospodarstvu proti nizki odškodnini. Ljudstvo se je prvotno močno upiralo proti temu sistemu. Upor se je pa s silo zlomilo. Prislino delo in streljanje ga je ukrotilo. Na kolhozih so pa delali podeželski proletarci, ki so brez volje in topo izvrševali ukaze funkcionarjev. Pridelki so grozno padli, prišlo je do lakote, ki je po statistiki samih sovjetov pokosila okrog 5 milijonov ljudi.

Novi agrarni red razveljavlja vse sovjetske predpise o kolektivnem gospodarstvu ter spreminja kolhoze v obča gospodarstva. To bodo nekakšna gospodarstva prehoda k novim gospodarskim oblikam. Gospodarjenje se bo še nadalje vršilo skupno, socialni položaj vsakega posameznika se bo pa že sedaj izboljšal. Gojitev živine ne bo več omejena. Vsak bo lahko lastnik živine, kolikor jo bo lahko držal. Pozneje bo kmečka zemlja proglašena za privatno last ter oproščena davkov. Kmetije se lahko povečajo v obsegu, da bo to z delom posameznika in občin gospodarstvom v skladu. Na ta način se bo pri ljudeh zopet vzbudilo interes za samega sebe. Kmetu se bo dalo možnost, da bo svojo družino boljše preživljal itd. ter postal stremljiv in brihten kmetovalec.

Obča gospodarstva so, kakor že rečeno, prehodnega značaja. Tam, kjer so individualni in tehniški predpogoji podani — inventar in vprežna živina — se ogromne njive, ki se jih sedaj skupno obdeluje, lahko dodelijo za individualno izkoriščanje. Vsaka hiša dobi komad zemlje za stalno obdelo-

vanje. Na istem bi se oralo in sejalo skupno, vse drugo — gnojitev, negovanje in žetev — bi pa bilo delo in skrb hiše. Člani dosedanje skupnosti se združijo v kmetijske zadruge, ki bodo določale programe za obdelovanje kmetij. Kmetijske obdelovalne zadruge bodo delile živino za uporabo in vprego, male stroje in potrebščine dosedanjega skupnega gospodarstva posamezno ali skupno svojim članom. Samo veliki stroji ostanejo v strojnih in traktorskih postajah, ki jih posodi samo na podlagi pogodbe. Člani so seveda obvezni, dodeljene jim komade zemlje v redu obdelati. Medtem ko se v skupnem gospodarstvu še plačajo mezde za delo, odpadé ista pri kmetijsko-obdelovalnih zadrukah. Od zemlje, ki je dodeljena za individualno izkoriščanje, se odda določena dajatev v naturalijah, vse drugo pa ostane dotičnemu kmetu na razpolago.

Kot tretje se bo omogočalo tudi tvorbe posameznih kmetij, ki se bodo tudi morale obvezati, da se bodo držale predpisanih obdelovalnih načrtov in pravil agrarne tehnike. Naravno je, da je za take kmetije treba imeti potrebno živino in inventar. Za taka gospodarstva pridejo v poštev samo prvovrstni kmetovalci.

Ta novi agrarni red zamenjuje dosedanja boljševidna gospodarstva red ter bo na njegovo mesto uvedel nove oblike podeželskega gospodarstva, ki bodo vzbudile interes za kmetijstvo ter izboljšale socialne razmere ljudstva. Vzbudilo se bo stremljenje po višjih storitvah, kar bo izboljšalo podeželskemu prebivalstvu vzhodnih pokrajin dosedanje življenje.

× Spodnja Stajerska in Gorenjska dobila 20.000 kmetijskih strojev. 50 strojnih tovarn izdeluje kmetijske stroje za osvobodeno Spodnjo Stajersko in Gorenjsko. Dobava se bo v glavnem izvršila v jeseni leta 1942 ter spomladi leta 1943. V skupnem se bo izdelalo 18 do 20 tisoč novih strojev in potrebščin, ki jih bo dobilo kmetijstvo.

× Nemška poštna hranilnica, ki ima svoj centralni sedež v Wien-u šteje pet milijonov vlagateljev ter eno milijardo Reichsmark hranilnih vlog.

× Romunija podvoji dosedanje nasade bombaža. V to svrhu je država kupila 450.000 kg bombaževega semena.

× Evropa je agrarna celina. Od kakih 300 milijonov prebivalcev kontinentalne Evrope živi približno 140 milijonov ljudi od kmetijstva, kakih 50 milijonov od rudarstva in industrije, ostalo pa od obrti, trgovine in industrije.

× Srbska vlada je zopet izdala odredbo o povečanju kmetijske produkcije. Predsednik vlade general Nedić je še v posebnem pozivu na narod razložil važnost in pomen agrarnega načrta, ki ga je vlada določila za eno leto in ki se ga v interesu prehrane mora izvesti. V glavnem gre za razširjenje vseh posevkov in nasadov.

× Bolgarija bo razdelila nekoliko zemlje. Bolgarski kmetijski minister Kušev je izjavil, da bo Bolgarija letošnje spomlad razdelila 12.000 hektarjev zemlje, ki je bila doslej last raznih ustanov. Zemljo bodo dobili kmetovalci, ki nimajo lastne.

× Za izboljšanje kmetijstva se v Bolgariji mnogo stori. V Bolgariji delajo pridno na napravah, ki bodo namakale 10.000 hektarjev zemlje ter jo na ta način spremenile v rodno zemljo za izkoriščanje. 14 namakalnih naprav bo v kratkem končanih, nakar se bodo slična dela nadaljevala.

× Hranilne vloge Japonske so v stalnem porastu. Japonsko finančno ministrstvo je objavilo, da so hranilne vloge dosegle 11,975 milijard jenov, kar znači, da so v zadnjem letu narastle za 1,477 milijard. To je znak da se japonska finančna moč dviga.

× Turčija dograjuje veliko tovarno cementa. Turški gospodarstveniki so sklenili v Sivas-u še nedograjeno tovarno cementa v najkrajšem času izgotoviti, da se bo junija t. l. začelo s produkcijo. Ta tovarna je tako obsežno zamišljena, da bo dosežanjo produkcijo Turčije podvojila.

× Poskusi z novo oljarico. Po poročilih iz Belgrada bodo srbski kmetovalci letos v vseh krajih Srbije poskusili gojiti neko novo oljarico, ki se ji pravi »Lalemantia«. Rastlina raste v prednjem delu Azije ter se iz iste pridobiva olje za jedilne svrhe in za razsvetlavo. Olje je po kvaliteti in vrednosti enako ricinovemu ali lanenemu olju. Družba za gojitev oljnatih rastlin »Uljorod« je za enkrat razdelila 5000 šib za prve poskuse.

× Iz govora poglavnika Hrvatske dr. Ante Pavelića v hrvatskem saborju. Poglavnik Hrvatske dr. Ante Pavelić je dne 28. februarja t. l. v hrvatskem parlamentu ali saborju govoril ter uvodoma ovrgele vse ugovore, češ da avtoritativna država ne potrebuje državnega zbora. Njegova nadaljnja izvajanja so bila obračun z Belgradom. Po atentatu na Stefana Radića je uvidel, da si morejo Hrvati priboriti svobodo šele tedaj, ko bo odstranjena belgrajska diktatura. Zato je šel v emigracijo. Pavelić se je nato bavil z osebnostjo Vladko Mačka ter je v glavnem povedal, da se je dedščino Stefana Radića, ustanovitelja hrvatske kmečke banke, lani aprila zaigralo, ker je takratno vodstvo hrvatskega ljudstva odpovedalo. Radić dr. Mačka je odredil, da bo z ozirom na njegov bivši položaj deležen primernege postopanja. Ker je pa gotova klika skušala stopiti z Mačkom v stik, leži v interesu Mačka samega, da se mu je določilo prisilno bivališče. — Krona kralja Zvonimirja — tako je nadaljeval Pavelić — je izraz suverenitete hrvatskega naroda. Pokret ustašev stoji neposredno v duševnem sosedstvu nacionalsocializma in fašizma. To je tudi odločilno doprineslo, da je hrvatski narod dobil svojo svobodo. Končno je dr. Pavelić pohvalil zadržanje delavcev in kmetov.

UMNI KMETOVALEC

Vsak kmet mora pridelati jedilno olje doma!

Ta novica bo za marsikoga izmed naših kmečkih gospodarjev skoraj neljuba, saj so pri nas tudi kmetje večinoma vsi kupovali potrebno jedilno ali namizno olje: bodisi »laško«, to je oljčno, ali pa domače, bučno.

Da pa se poveča proizvodnja namiznih olj in istočasno olajša preskrba z njim za tiste, ki olja nikakor ne morejo kupiti, je ukazano, da odslej kmetovalci ne bodo več mogli kupovati namiznega olja, marveč si ga bodo morali sami pridelati.

Razumljivo je, da bo to za vse one, ki nikdar niso videli, niti razmišljali, kako se namizno olje prideluje koljiva stvar, kjer si sami ne bodo mogli pomagati.

Zato bomo skušali našim kmečkim gospodarjem v kratkih obrisih prikazati možnosti za pridelovanje olja in jim dati v ta namen potrebne nasvete.

1. Kako se jedilno olje pridobiva?

Od jedilnih olj, ki so v naših krajih vpeljana in poznana, sta vsakemu znani posebno oljčno in bučno olje.

Oljčno olje se pridobiva iz jedrc plodov oljke, to je drevesa, katero raste ob obalnih pokrajinah Jadranskega in sploh Sredozemskega morja. Ker smo to olje dobivali večinoma iz »Laškega«, to je iz Italije, se ga je prijelo ime »laško olje«. Zaradi vojne in z vojno zvezanih prevoznih težkoč je danes uvoz tega olja skrajno omejen.

Bučno olje pridobivamo iz pešk krm-skih ali posebnih oljnatih buč. V nekate-

rih okoliših na Spodnjem Stajerskem je ta način preskrbe z jedilnim oljem že zdavnaj znan in vpeljan, po drugih pa je bilo bučno olje skoraj neznano, ali vsaj nečislano in tudi pridobivali ga niso. Zdaj pa se bodo morali oprijeti tega olja in njegovega pridobivanja vsi naši kmetovalci.

Sončnično olje je podobno bučnemu olju, pridelujemo pa ga iz semena navadnih, še bolj pa iz semena posebne sorte oljnatih sončnic.

Tudi jedrca plodov vseh vrst sadnega drevja in celo peške vinske trte vsebujejo dokajšen odstotek jedilnega olja. Če bo v jeseni obilna sadna letina, se bo splošno, sadne peške in jedrca zbirati za olje.

Ogršično repino in makovo olje je kot namizno ali jedilno olje manj uporabno, tembolj pa v najrazličnejše industrijske svrhe. Iz takega olja se proizvaja tudi umetno maslo ali »margarina«, ki prihoja zadnji čas tudi že pri nas v promet.

2. Pridelovanje olja iz buč.

O spravljaju oljnatih buč in o pripravljanju olja iz njihovih pešk smo pisali že lansko jesen. Zdaj pa je čas, da povemo nekaj še o njih pridelovanju.

Buče so prišle k nam iz Amerike, kjer je njihova prava domovina, in spadajo med »okopavine«. To dvoje nam nakaže tudi že glavne smerice za njihovo uspešno pridelovanje: Buče zahtevajo, enako kot njihova ameriška sestra koruza, toplo lego, močno in dovolj gnojno zemljo, ter skrbno rahljanje zemlje med rastno dobo. Navadne krmске buče vsebujejo v svojih peškah le okoli 25% olja, in je njegovo pridobivanje precej drago in zamudno, ker je potrebno peške poprej izluščiti. Oljnatе buče, ki jih gojimo predvsem ali celo samo zaradi olja, pa vsebujejo v peškah do 50% olja. Za pridelovanje v jedilno olje so najpripravnejše peške oljnih buč »golic«, ki je bučna sorta s peškami brez lusk.

Seveda pa pripomnimo, da so oljne buče »golic« zelo občutljive že glede kaljivosti semena, (ki se čez zimo rado pokvari), nadalje obstoja velika nevarnost, da nam seme teh buč požrejo razni sladkosnedeži že v zemlji, poprej ko sploh vzkali. Tudi glede na obdelovanje, na lego in zemljo so te vrste buč mnogo zahtevnejše. Končno pa je tudi res, da dajo sorazmerno manjši pridelek, kot pa navadne krmске buče.

Zato na podlagi napravljenih izkušenj svetujemo glede izbire sorte: Samo tisti, ki ste že doslej z uspehom pridelovali oljne buče »golic«, jih tudi letos posejite v večji količini, to se pravi, kar največ mogoče! Tudi vsi tisti, ki jih dozdaj sicer sami niste pridelovali, pač pa so jih pridelovali vaši naprednejši sosodje, se jim letos pridružite!

Vsi drugi pa, ki dozdaj s pridelovanjem buč »golic« sploh še niste poskušali, oziroma, ako se vam je lanski poskus pone-srečil, posejite buč »golic« samo nekaj malega za poskušnjo. Morda bo letos, ako bo vreme ugodnejše, uspeh tudi tam, kjer je bila lani polomija. Vsekakor pa naj vsak kmetovalec, ki hoče oljnate buče pridelovati, poskrbi pravočasno za dobro razvito in kaljivo seme! Saj je seme buč »golic« dobiti marsikje, predvsem pa

PK-Kriegsberichtler Götze (PBZ) (Sch)

In einem Eisenbahn-Ausbesserungswerk im besetzten Osten. In den Werkstatthallen arbeiten Hunderte von einheimischen Arbeitern unter Anleitung deutscher Fachmänner der Wehrmacht an den Reparaturen der Einzelteile. Hier wird in der Montagehalle gerade eine Lokomotive repariert.

v okolici mesta Pettau. (Morda se obrnete na Landwirtschaftliche Genossenschaft Pettau!)

Vsi ostali pa, ki ne boste pridelovali oljnih buč »golic«, **posadite letos toliko več navadnih krmskih buč**, da boste iz njih pešk lahko pridobili zadostno množino jedilnega olja za domače gospodinjstvo! Sorta je skoraj vsaka dobra, bodisi »Portugalska«, bodisi »Belgradska«, bodisi velika zelena domača štajerska. Samo prav debele buče »centnerice« imajo za predelavo v olje skoraj neuporabno seme, ker imajo zelo debele luske, ki se prav težko odstranijo od jedrca, in ki ima tudi samo okoli 25% olja, medtem ko ga imajo zelene štajerske krmske buče do 38%.

Buče sadimo navadno samo kot vmesni sadež, med koruzo, krompirjem itd. In sicer pridejo v ta namen v poštev samo sorte, ki se plazijo po tleh, (ki »delajo trte«, kot pravimo po domače!) Sorte, ki se ne plazijo, marveč napravljajo samo grmičje pa sejemo na njivne obrobke ali pa same zase.

Vsekakor mora biti zemlja za buče zelo gnojna in sicer imajo buče raje že nekoliko sprstnel gnoj, kot pa svež, to se pravi: hlevski gnoj je treba na njivi, kjer bodo buče, po možnosti že jeseni podorati. Če pa tega nismo mogli, je dobro če sadimo buče v kupčke iz komposta ki jih napravimo povsod na mesta, kamor bomo buče posadili.

Poleg hlevskega gnoja in komposta so buče zelo hvaležne tudi za gnojenje z gnojnico (14 dni pred setvijo razvoziti!) in s kalijevo soljo (vsaj 500 kg na ha; — raztrosimo pred brananjem!)

Buče sadimo zelo pozno, ko je zemlja že topla in ni več nevarnosti mraza, torej v drugi polovici maja. Buče kalijo namreč šele ko ima zemlja vsaj 12° C toplote in pozebejo ob najrahljši slani. Najboljša za buče so težka, dovolj humozna tla, pa tudi na peščeni zemlji uspevajo če je dovolj pognojena. Razen tega zahtevajo buče poleti dovolj vlage v zemlji in so zato zelo hvaležne za namakanje. Za pridelovanje so najboljše sončne lege.

Bučno seme je kaljivo do 8 let, a najboljše za setev je dve leti staro seme, ker je bolj rodovitno kot prvo leto. Tik pred setvijo ga namakamo za 24 ur v mlačni vodi, ker tako namočeno seme prej vzkali (že v teku 8 dni) če je vreme toplo. Sadimo vedno po vsaj tri bučne peške na en kupček in sicer v trikotu, po vsaj 6 cm vsak sebi. Sadimo dlan globoko v rahlo prst ali kompost.

Ko mlade rastlinice nekoliko odrastejo, izberemo na vsakem kupu najlepšo rastlinico ostali dve pa odstranimo. Zemljo vedno čistimo plevela in rahljamo. Dobro je če buče tudi ostajemo.

3. Pridelovanje olja iz sončnic.

Tudi sončnice smo dobili iz tople Srednje Amerike. Spočetka so jih pri nas gojili samo zaradi lepega cvetja in velikega listja, ki zelenega krmijo. Olja imajo sončnice v semenu in sicer vsebuje neoluščeno seme okrog 24% olja, oluščeno pa do 50%.

Sveda vsebujejo posebne, oljate sorte sončnic večji odstotek olja kod pa navadne. Naše domače sončnice so navadno križanke vseh mogočih oijnatih in jedilnih sort, ker se sončnice prav rade med seboj oprašujejo.

Za pridelovanje sončnic je najboljša rahla in dovolj humozna zemlja. Ker segajo korenine precej globoko v zemljo, uspevajo sončnice na suhih tleh bolje kot pa buče, kajti sončnice lahko črpaajo vodo iz spodnjih plasti zemlje. Če pa je zemlja dovolj preskrbljena z vodo, uspevajo seveda tudi sončnice toliko bolje.

Sončnicam ni primerno gnojiti s svežim hlevskim gnojem, ker se po takem gnojenju brez potrebe preveč razrastejo, pač pa jim gnojimo v obilni meri s kalijevo soljo in s fosforjem (tomaževo žlindro). Radi izredno močnega izčrpanja zemlje tudi ne smemo sončnic gojiti na eni in isti njivi zapored več let, marveč šele po večletnem presledku.

Če pridelujemo sončnice za olje, je najbolje, da jih gojimo v čistem nasadu, lahko pa tudi kot medsadež med krompirjem, koruzo, peso, ali fižolom. Pri fižolu jih lahko uporabimo celo kot »preklje«, da se fižol ovija po njih.

Zemlja mora biti že jeseni zorana in pognojena s Tomaževo žlindro. Pred setvijo pognojimo prav močno (do 800 kg na ha) še s kalijevo soljo.

Sejemo prav zgodaj spomladi, takoj, ko je zemlja za obdelovanje dovolj suha, kajti sončnično seme ni občutljivo za mraz in kali zelo počasi. Da kaljenje pospešimo, lahko seme kak dan pred setvijo namakamo v vodi. Na 1 ha potrebujemo 5—15 kg semena.

Pri čistem nasadu sejemo sončnice v vrste, oddaljene med seboj toliko, da je vprežno obdelovanje zemlje mogoče (50 do 70 cm vsaksebi). Oddaljenost je odvisna tudi od sorte in sicer potrebujejo

Sauberkeit im Munde hilft Zahnkrankheiten verhüten.

Wir haben deshalb die Pflicht, die Zähne morgens und erst recht abends gründlich zu pflegen.

Chlorodont

weist den Weg zur richtigen Zahnpflege. Sparsamer Verbrauch von Chlorodont hilft über die unvermeidliche, zeitbedingte Verknappung hinweg.

šibkeje rastoče oljate sorte manjšo razdaljo v vrstah kot bohotne navadne sorte. Še bolje je, če znaša razdalja med vrstami izmenoma n. pr. 25 in 75 cm. V tem primeru obdelujemo samo zemljo med vrstami z večjo razdaljo.

Če sejemo bodisi s strojem, bodisi z roko, je treba rastlinice, ko vzkalijo, kmalu opleti in pri tej priložnosti tudi razredčiti, tako, da so rastlinice v vrstah oddaljene po približno 10 cm vsaksebi. Ko dosežejo sončnice približno 20 cm višine, jih ponovno razredčimo na približno 60 cm razdalje v vrstah. Kolikokrat je treba sončnice okopavati, pa je odvisno od vremena in zapleveljenosti zemlje. Vsekakor mladih rastlin ne smemo pustiti v plevelu, ker jih to zelo ovira v rasti. Osipavamo pa sončnice samo v mokrotnih, prevlažnih zemljah.

Med rastjo je treba rastlinam odstranjevati stranske izrastke na stebelu, da lahko izrabijo rastline vso moč za krepkejši razvoj enega samega ali dveh cvetov.

Tudi o spravljanju sončničnega semena smo že pisali in še bomo ob primernem času.

4. Saj ni nobene oljarne pri nas...

Že lani so se oglašali kmetovalci, češ, kaj pa hočem s peški buč in s sončničnim semenom, ko pa ni nobene oljarne pri nas, kjer bi lahko dal olje preštati!

No, ta skrb je pač odveč! Na Spodnjem Štajerskem imamo oljarn ali »oljnih mlinov« več kot dovolj. Ker pa se res ne spleča, da bi vsak gospodar jeseni pošiljal posamezne vreče bučnic ali sončnic v oljarno, bo treba to reč organizirati za vso vas ali za vso občino skupaj, prevzeti od posameznih kmetovalcev seme in jim nato dodeliti ustrezno množino pridobljenega olja.

Toda za to je še časa več kot dovolj. Pač pa je že skrajni čas, da si nabavimo potrebno množino semena bučnic in sončnic za sajenje, ako ga nimamo doma. Treba pa je, da letos sadimo te oljne rastline v kar največji količini vsi! Zakaj videli boste, kako težko boste jeseni pričakovali domače jedilno olje!

Hrvatska gospodarska politika. Pred hrvatskim saborjem je govoril minister trgovine dr. Toth o hrvatskih gospodarskih problemih. Struktura hrvatskega gospodarstva se preurejuje v svojih temeljih. Dosedanji liberalistični sistem se zamenjuje s strunnim načrtnim gospodarstvom. Minister je podrobno orisal zadeve cen in prehrane ter je obdelal načrt bodoče hrvatske zunanje trgovine. Hrvatska se bo v meddržavno trgovino vživela ter bo isto tudi na tej podlagi izgradila. Gospodarsko sodelovanje v zunanji trgovini se je dostej najbolj obneslo z Veliko Nemčijo.

PK.-Aufn.: Kriegsberichtler Momber (Wb.)

Eine Schlittenkolonne im Osten. So ziehen lange Kolonnen durch das Schneegelände im Osten, um all die Dinge herbeizuschaffen, die die Truppe benötigt.

MALE VESTI

* O šolah Adolfa Hitlerja. Kakor znano, ima nemška nacionalsocialistična delavska stranka takozvane Adolf-Hitler-Schulen, to so šole stranke, ki poučujejo in vzgajajo popolnoma po novih načinih. Ravnokar se bliža zaključek prvih letnikov teh šol, ki imajo stopnje srednje šole ter omogočajo na podlagi dobljenega zrelostnega spričevala vstop v vse akademske poklice. Akoravno gre za šole stranke, niso absolventi obvezni, da bi se morali posvetiti samo poklicu voditeljev v stranki in njenih odredih. Ravnokar objavljeni podatki o poklicih ki so si jih izbrali prvi letniki, ki zapuščajo te šole glasijo, da se je za poklic voditelja v stranki in zunanje-politične poklice odločilo 67,23 odstotkov, medtem ko so si ostali izbrali nižje označene poklice. Inženerski poklic 10,92, tehniško znanstveni 7,15, vzgojiteljski 4,62, medicinski 3,36, gospodarski 2,94, gozdarski in kmetijski 2,10, prosti poklic pa 1,68 odstotkov. V šolah Adolfa Hitlerja so samo brezplačna mesta. Vse stroške vzgoje, izobrazbe ter prehrane med šolanjem nosi stranka. Niti kakšne marke za v žep niso zaželenje, da bi jih učenci svojcem pošiljali. V interesu enotne vzgoje je, da živijo vsi učenci enako in šola skrbi za vse kar potrebujejo. Učenci Adolfa Hitlerjevih šol so sinovi nameščenec, rokodelcev, srednjih uradnikov, industrijskih delavcev, kmetov uslužbencev stranke ter očetov s prostimi poklici. Vsem tem je pa dana enaka možnost izbire poklica in napredovanja.

* Führer je boter 16. otroku spodnještajerskega kmeta. V Rabensberg-u, Kreis Cilli, se je malemu posestniku Franz-u Rasgorscheku k že živčim petnajstim otrokom, porodil še 16., ki je sinček. V največje veselje roditeljev je sam Führer postal novorojenček boter. V okviru male proslave je Ortsgruppenführer in Amtsbürgermeister Müller srečnemu očetu izročil Führerjevo darilo.

* Führer je podaril nov avtomobil znamke Mercedes poglavniku Hrvatske dr. Ante Paveliću.

* Za hrabrost odlikovan Spodnještajerc. ff-strelec Franz Schrott iz Marburg-a, Windenauerstraße 18, sin kolarskega mojstra Franz-a Schrott-a iz Pölschach-a, je bil za hrabrost pred sovražnikom odlikovan. Dobil je Eisernes Kreuz II. Klasse, to je železni križec II. razreda.

* Razglas šefa civilne uprave o prijavi dolžnosti tistih, ki so po 1. januarju 1935 zapustili ljudske, glavne in višje šole in se ne nahajajo v nikakšni redni poklicni izobrazbi oziroma zaposlitvi, prinašamo v oglasnem delu današnje številke. Omenjeni bivši obiskovalci naštetih šol se morajo najkasneje do 15. marca t. l. javiti Arbeitsamt-u, to je uradu dela v krajih svojih bivališč. Za prijavo mladoletnih izpod 18 let odgovarjajo zakoniti zastopniki. Morebitne neizvršitve teh prijav se bo kaznovalo po odredbi šefa civilne uprave številka 9 od 14. aprila 1941.

* 102-letna Spodnještalterka je umrla. V Thomasberg-u je umrla v izredno visoki starosti 102 leti, dne 28. februarja 1840 v okraju Luttenberg rojena prevžitarica Josefine Kossi. Njena edina hčerka šteje danes 76 let, njen zet stoji v 93. letu. Ti skupaj 270 let stari Spodnještajerci so živeli v skupnem gospodinjstvu, kjer je 102 leti stara mati še do zadnjega dne opravljala lahka domača dela.

* Dan nemške policije je za vojno zimsko pomoč zbral 57.299.626 RM in 52 Rpf. Dne 14. in 15. februarja t. l. na dan nem-

ške policije prirejena zbirka za zimsko pomoč je nad vse lepo uspela. Medtem ko je dan nemške policije leta 1941 zbral 32.861.409 RM in 48 Rpf, izkazuje letošnji celokupen izid 57.299.626 RM in 52 Rpf. Letošnja zbirka je prinesla torej 24.438.117 RM in 4 Rpf več kakor lani, to je porast za približno 74 odstotkov.

* Doktorske izkušnje. V vojnem letu 1940/41 je bilo na nemških visokih šolah položenih 6732 doktorskih izpitov. Od tega odpade dve tretjini na medicino, katere študij je v stalnem porastu. Nazadovanje v prijavih k doktorskim izkušnjam je opažati na modroslovnih in juridičnih fakultetah. Tudi med inozemci, ki mnogoštevilno študirajo v Nemčiji, je največ zanimanja za zdravniški poklic.

* ff-divizija je darovala 862.785 RM in 93 Rpf za vojno zimsko pomoč. Neke ff-divizija je darovala 862.785 RM ter 93 Rpf za vojno zimsko pomoč. To vsoto je zbrala od častnikov in moštva svojih edinic, ki stojijo že mesece in mesece v najhujših bojih zoper boljševike. S to gesto je ta divizija, ki se žrtvuje v krvavih borbah za domovino, pokazala, da kljub težavam, ki so povezane s frontnim službovanjem, tudi v socialnem pogledu misli na domovino.

* Rekord rojstev v Marburg-u. Ljudsko gibanje v Marburg-u postaja čim dalje bolj zanimivo. Kaže se razveseljiv porast posebno v rojstvih, pa tudi v civilnih porokah. Prvi rekord na številu rojstev nam je prinesla druga polovica januarja. Tej je sledila druga polovica februarja s 95 porodi, od teh je bilo 41 dečkov in 54 deklic. Ta mesečna polovica pa je bila za dva dni krajša od januarja s rekordom 98 porodov, sicer bi bil februar v številu rojstev še prekosil prvi rekord porodov. Število smrtnih slučajev je to pot padlo za 4 in sicer jih je bilo 47, od teh 25 moških in 22 žensk. — Število civilnih porok, sklenjenih pri Standesamt-u, je naraslo za 9 od prve polovice februarja, ko jih je bilo 50, to pot pa 59.

* Nemške kulturne filme bodo igrali v romunskih šolah in podjetjih. V Bukarešti bodo vsakih 14 dni po industrijskih obratih in šolah prikazovali nemške kulturne filme ter filme o nemški mladini.

* Uradni in odredbeni list šefa civilne uprave na Spodnjem Stajerskem, številka 67, ki je ravnokar izšel, objavlja odredbo o uvedbi začasnega reda po podjetjih, odredbo o večji uporabi ženskih delovnih moči v kmetijstvu in gospodinjstvu, odredbo o izplačevanju potnine v stavbeni obrti, izvršilno odredbo k odredbi o žitnem gospodarstvu ter odredbo o oprostitvi gotovih podpisov od potrjevanja.

* V katerih vojaških bolnišnicah so dovoljeni obiski? Obiskovanje bolanih ali ranjenih svojcev po vojaških bolnišnicah je glasom določil vrhovnega poveljstva oborožene sile dovoljeno na področju Reich-a v po Reich-u prevzetih pokrajinah kakor Südpfalzen, Gau Danzig-Westpreußen, Warthegau, Südost-Oberschlesien, Eupen-Malmedy, Moresnet, Luxemburg, Lothringen, Elsaß, Steiermark, Kärnten, Krain ter v protektoratu Böhmen in Mähren. V navedene pokrajine se lahko potuje tudi na pogreb umrlih vojakov oziroma obiskati njihove grobove.

* Popis delazmožnih Židov v Slovaški. Slovaški notranji minister je odredil, da se morajo oblasti prijaviti vsi Židje v starosti 16 do 45 let, da se bo ugotovilo, v kolikor in za kakšno delo so sposobni.

* Potres v Bosni. V Travniku v Bosni so dne 26. februarja občutili potres, ki je povzročil nekoliko lahke škode.

* Madžarsko državljanstvo je izgubil grof Karol Lonyay, ki spada k skupini v Ameriki se nahajajočega veleizdajalca Tiborja Eckhardta. Ta skupina rovarti proti današnjemu zunanje-političnemu kurzu madžarske vlade.

* Židovsko mesto v protektoratu. Reichsprotektor v češko-moravskem protektoratu je odredil, da morajo biti naseljeni Židje v posebnem mestu. V ta namen se bo v dotičnem mestu izselilo arijsko prebivalstvo v poljubna mesta.

* »Komunistična republika Užice«. Kakor poročajo nemški listi, je obstajala taka »komunistična republika« v Užicah le kratek čas. Ustanovili in vodili so jo člani zelo čudne triperesne deteljice: pravoslavni prota, muslimanski hodža in židovski rabin.

* Angleži se bodo morali učiti japonščine. Kakor poroča »Daily Express«, je bilo razpisanih petdeset prostih mest za angleške učence, ki se hočejo priučiti japonščine. Uk bo trajal baje samo 18 mesecev. Kdor bo z uspehom končal ta študij, bo lahko postal oficir.

* Alarm v Bagdadu. Po poročilih italijanske agencije Stefani vlada v glavnem mestu Iraka razpoloženje alarma. Regent Abdulah se je podal skupno z mladim kraljem Feisalom II. v angleško garnizijo Kut el Amara, kjer se nahajata pod angleško vojaško zaščito.

* Racioniranje mesa v Švicl. V Švicl so uvedli s 1. marcem racioniranje mesa na podlagi nakaznic.

* Poklicna vzgoja v novih vzhodnih pokrajinah. Nemška vlada je dovolila za poklicno vzgojo v novih vzhodnih pokrajinah v okviru petletke 15 milijonov RM.

* Sonan (Singapur) spreminja vidoma svoje lice. V Sonanu so že natovorili prve tri japonske trgovske ladje z blagom za Japonsko. Japonci tudi že pripravljajo posebno letalsko službo med Sonanom in Japonsko. Letala bodo prevažala potnike in pošto. Na mnogih hišah pred kratkim še angleškega mesta se vijejo japonske zastave. Pretekli terek je izšla tudi že prva številka novega japonskega dnevnika »Sonan Šinbun«.

* Ameriški rušilec »Jakob Jones« je bil v Atlantiku torpediran in potopljen. Rušilec, ki je bil splovljen po svetovni vojni, je izpodiral 1090 ton. Njegova hitrost je znašala 35 morskih milj na uro. Oborožen je bil s štirimi 10-centimeterskimi topovi, dvanajst torpednimi cevmi in enim protiletalskim topom.

* 925 tvrdk na »črnem seznamu« Zedinjenih držav. Ameriško zunanje ministrstvo je objavilo imena 925 inozemskih tvrdk, ki jih bodo Zedinjene države blokirale radi trgovskih zvez z osovinskimi silami.

* Največji vojni kredit v zgodovini človečanstva. Po poročilih angleške agencije Reuter iz Washingtona je sprejel ameriški kongres vojne kredite v višini 32 milijard dolarjev. Zakon, ki ga bo podpisal prezident Roosevelt, je največja denarna vsota v zgodovini človečanstva sploh.

* 248.000 RM je nabrala spodnještajerska mladina. Začasni izid cestne zbirke, pri kateri je zbirala Deutsche Jugend (nemška mladina), izkazuje sledeči izid po okrožjih. Cilli 67.000, Luttenberg 11.000, Marburg-Land 40.500, Marburg-Stadt 63.000, Pettau 26.000, Rann 16.500 in Trifail 16.000 Reichsmark, to je skupno 240.000 Reichsmark.

* 44 sovražnih vojnih ladij so potopili Japonci v času od 4. februarja do 1. marca glasom japonskega časopisa »Tokio Niči Niči«.

* **USA vohajo novo tajno orožje.** Uspehi japonskih podmornic na pacifiškem obrežju vznemirjajo ameriške in angleške mornariške kroge. Od raznih strani se čujejo izrazi bojazni, da posedujejo Japonci podmornice, ki so hkrati nosilke letal, s katerimi operirajo. — Kakor znano, so se svoječasnno Angleži in Francozi brezuspešno bavili s konstrukcijo takšne podmornice.

* **Delavske kolone 16 do 55 letnih bodo ustanovili v Srbiji,** in sicer iz podeželskega ljudstva. S takimi oddelki se bo izvrševalo kmetijska dela tam, kjer primanjkuje delovnih sil, da se bo lahko izvedlo agrarni načrt, ki ga je izdelala vlada.

* **Madžarski list »UJ MAGYARSAG«** poroča, da deluje na Madžarskem 2250 židov in 350 krščenih židov v advokatskih poklicih. Temu številu stoji nasproti samo 700 odvetnikov nežidov.

* **Šef madžarskega generalnega štaba,** general Szombathely, je nedavno v Sofiji obiskal šefa bolgarskega generalnega štaba. Pri tej priložnosti je sofijsko časopisje posvetilo več simpatičnih člankov madžarski oboroženi sili in njenim organizatorjem.

* **Vojvoda od Aoste je umrl.** Po poročilih, prispelih preko Rima, je Nj. Kraljevsko Visočanstvo vojvoda od Aoste umrl v Nairobiju po kratki, hudi bolezn. Mussolini je naslovil na vojvodinjo mater sožalno brzojavko, v kateri izjavlja, da je povzročila smrt vojvode v italijanskem narodu in v vojski veliko žalost. Vojvoda od Aoste bo sedanji in poznejšim generacijam služil kot svetli vzor poštrevnosti.

* **Španski letalci na vzhodno fronto.** Te dni so zapustili številni španski letalci Madrid, da bi se podali na vzhodno fronto. Ti letalci so pod poveljstvom polkovnika Salvadoreja ter bodo zamenjali svoje tovariše, ki se že več mesecev bore na fronti proti boljševikom. Španski letalski minister je povdaril ob tej priložnosti v svojem povelju, da se imenovani letalci ne bodo borili samo proti sovražnikom Španije, nego proti največjim sovražnikom evropskega reda sploh.

* **Mussolinijeva hčerka dobila hrabrostno kolajno.** Poleg drugih sester Italijanskega Rdečega križa je prejela tudi Mussolinijeva hčerka grafica Edda Ciano hrabrostno kolajno za svoje junaško držanje o priliki potopitve italijanske bojniške ladje »Po«, ki so jo potopili angleški letalci 14. marca 1941 v valonskem zalivu.

* **O državnih dolgovih bivše Jugoslavije.** V Berlinu ravnokar zaseda konferenca, ki bo razdelila dolgove bivše Jugoslavije. Na isti so zastopniki Madžarske, Bolgarije in Hrvaške, medtem ko sta se Nemčija in Italija o zadevi že predhodno sporazumeli. Kakor izgleda, bo pri tem prišlo do končnoveljavnih sklepov.

* **Črnci bodo stražili bele Amerikance.** Iz Washingtona prihajajo poročila, da bo vojno ministrstvo ustanovilo nekaj bataljonov črncev, ki bodo neke vrste straže za čuvanje tovarn, mostov in podobnih javnih naprav. Iz tega sledi, da bodo črnci pazili na to, kar delajo in počenjajo belopolti Amerikanci.

* **To bi jima šlo v račun.** Sodišče v Rimu, ki ravnokar vodi razpravo zoper bivše vodilne osebnosti nekdanje Francije, ki so zakrivali vojno in vojni poraz, je odklonilo predlog braniteljev Bluma in Daladiera, da bi se razveljavilo preiskavo in izjavilo, da je sodišče protustavno, narkar bi zasledovanja obtožencev padla v vodo.

* **Darilo kaznjencev za oboroževanje.** Kolonija zločincev v Attici v Zedinjenih državah Severne Amerike je darovala 1000 dolarjev v prid ameriške obrambe. Ameriški list »New York Herald Tribune« piše o tem, da se roparski morilci in gangsterji z navdušenjem odpovedujejo raznim ugostim, da pomagajo tako obrambi »svete stvari boljševikov in demokracije«.

* **Budimpeštanska radio postaja** bo odslej vsaki petek oddajala v nemščini, in sicer v glavnem za nemško narodno skupino, ki živi na Madžarskem.

* **Sven Hedin o vojni na vzhodu.** Madžarsko časopisje objavlja zanimivo pismo znanega raziskovalca Svena Hedina, ki se med drugim nanaša na vzhodno bojišče. Sven Hedin piše: Svedski kralj Karl XII. je bil prvi Evropejec, ki je uvidel, da je treba Ruse pregnati nazaj v Azijo. Da njegovih 40.000 vojakov za to ni zadostovalo, ne spreminja ničesar na dejstvo. Pred Adolf Hitler-jem je bil on edini veliki vojskovodja, ki je stremel na tem ciljem. Končno on ni bil premagan od carja Petra, temveč od hude zime leta 1708/9. Zima 1941/42 pa Adolf Hitler-ja ne bo ovirala, da ruskega vprašanja ne bi mogel rešiti ter zmagati v svetovno zgodovinskem pomenu. Sven Hedin zaključuje da je osebno prepričan, da bo vojna na vzhodu rešila zapadno kulturo. — Kakor znano je Sven Hedin učenjak svetovnega slovesa, že več kakor 30 let potuje in znanstveno raziskuje še neraziskane predele Azije, nakar s svojimi ugotovitvami v obliki del, ki jih spiše, koristi znanosti in napredku.

* **Iranska kraljica je pobegnila v tujino.** Z ozirom na vedno bolj napet položaj v Iranu, ki so ga kakor znano lansko leto zasedle angleške čete, je iranska kraljica s svojo hčerko pobegnila v tujino. Preko Turčije se je podala v Kairo, kjer misli ostati do konca vojne.

* **Angleški pritisk v Egiptu.** Angleške vojaške oblasti so od egiptovske vlade zahtevale da mora razpustiti vse egiptovske mladinske organizacije.

* **Predsednik angleške stranke konzervativcev je odstopil.** V poročilih ki prihajajo iz Svica, je baje predsednik konzervativcev Sir Douglas Hacking odstopil. Njegov odstop spravljajo v zvezo z zadnjo spremembo osebnosti v Churchillovi vladi kot nekakšen protest boljševiškem kurzu vlade. Kot naslednika imenujejo majorja Thomasa Budalla.

* **Zmešnjava med Amerikanci pri zračnem alarmu.** Nedavno so v Zedinjenih državah Severne Amerike, in sicer v Kaliforniji, ob tihoceanski obali v Los Angelesu imeli prvi zračni napad. Poročila, ki prihajajo preko nevtralnih dežel, trdijo, da so Amerikanci pri tem zračnem alarmu postali tako zmešani, da niso niti vedeli, kaj jim je začeti. Ne samo civilno prebivalstvo, ki je videlo in opazalo močnejše in nemogoče japonske bombnike, temveč tudi zračna obramba je pokazala, na kakih otroških nogah se nahaja ameriško vojskovanje.

* **Nov japonski poslanik v Moskvi.** Japonski poslanik v Moskvi, general Tatekava je iz zdravstvenih razlogov odstopil. Za njegovega naslednika, je bil imenovan svetovalec zunanjega ministrstva Namtaka Sato.

* **Iranska vlada je odstopila.** Predsednik iranske vlade je s celim svojim kabineto odstopil.

* **Slovaška pripravila izdajo zakona,** ki bo omogočil spremembo imen in priimkov. S tem zakonom bo vsakomur omogočeno, menjati imena ter jih prilagoditi svojim narodni pripadnosti.

* **Kaznovan trgovec lesa.** Kmetovalec in posestnik žage Franz Lackmaier v Prolebu je po previsoki ceni prodajal rezan les in drva. Nadalje se ni držal predpisanih cen za rezanje lesa in prevoz ter se je na ta način pregrešil zoper odredbo, ki določa cene za rezan les iglastega drevja. Oblasti so ga kaznovale s 5000 RM.

* **Za propagando in reklamo.** Angleži so izkrcali v Zedinjenih državah Severne Amerike nekaj oddelkov svojega vojaštva. Ker se ne ve prav, v kako svrhu bi naj ti oddelki služili si je ameriška javnost sama napravila sodbo, da gre za reklamo in propagando, ki bi naj v Ameriki dvigala razpoloženje za vojno.

* **Tojo je govoril.** Japonski ministrski predsednik Tojo je pred obnovitvenim odborom imel govor, v katerem je med drugim izjavil: »Udarci, ki smo jih prizadeli Zedinjenim državam Severne Amerike in Angliji, so tako veliki, da se jim ne bo več posrečilo, da bi se od učinkov istih opomogli. Nadalje je omenil, da bo japonski pritisk proti Čungking-u vsak dan močnejši, čemur je dodal, da je japonska obramba na severu popolnoma varna. Japonska stremi v prvi vrsti za zavzetjem in zavarovanjem strateško važnih točk in baz v vzhodni Aziji in šele v drugi vrsti bodo sledile zasedbe in prevzem drugih pomožnih virov za ojačenje japonske moči. Pri vsem tem pa dela Japonska spoznavno z Nemčijo in Italijo ter razvija samo pozitivne vojaške operacije, katerih končni cilj je, Anglijo in Ameriko prisiliti do popustitve.

* **Angleži z belo zastavo.** Brezžična slika, ki so jo po svetu razširili Japonci in ki kroži po svetovnem časopisju, prikazuje fotografski posnetek generalnega lajtnanta Percival-a, angleškega poveljnika Singapurja ter 5 njegovih štabnih častnikov z belo zastavo na potu k japonskemu poveljniku in svrhu predaje angleške veletrdnjave zmagovitim Japoncem. Oholi Angleži, ki so desetletja trobili o svoji nepremagljivosti, so isto predali napadalcem brezpogojno z vsem orožjem, municijo, vojnim materialom, utrdbenimi napravami ter 65.000 mož, predno se je boj za trdnjavo sploh začel. Brezžična slika je sicer nekoliko meglena, vidi se pa točno, kako je Percival in njegovo spremstvo v kratkih hlačah z golimi koljeni z angleško in belo zastavo korakalo v znak popolnega poraza na japonsko stran, da je sovražniku brez pravega boja ali obrambe izročilo eno največjih angleških trdnjav, sebe in svojo armado pa ponudilo v japonsko vojno ujetništvo.

* **Izgube denarja in denarnih investicij Angležev in Amerikancev,** ki so jim jih povzročili Japonci z zasedbo in blokado v Pacifiku, cenijo nevtralni opazovalci zelo visoko. Angleške vloge in naložbe na Kitajskem, Japonskem ter v velikoazijskem prostoru sploh, ki so sedaj padle angleški plutokraciji iz rok, znašajo 380 milijonov funtov. Kapitalne interese Zedinjenih držav Severne Amerike se pa lahko cenj na 700 milijonov dolarjev, ki so jih morali prenesti Japoncem.

* **6 in 15 let težke ječe za prepovedano klanje živine.** Izredno sodišče v Graz-u je radi nedovoljenega klanja živine obsodilo Johann-a Prügger-ja, živinskega trgovca iz Frohnleiten-a, na 6 let težke ječe. Njegov sokrivec, mesar in gostilničar Bruno Schatz, je pa radi istih prestopkov zoper vojno-gospodarske predpise dobil 15 let ječe. Hkrati sta bila obsojena na velike denarne kazni in na plačilo odškodnine.

GOSPODARSKI KOTIČEK

Za naš kmečki naraščaj

Skrb za kmečki naraščaj je danes velika. Tu ne gre samo za preskrbo gotove gospodarske panoge s potrebnimi človeškimi silami, temveč za odločitev v izidu vojne ter v nato sledečem razvoju. V doraščajoči mladini ležijo rezerve delovnih moči, ki je pri današnjem napetem položaju odločilne važnosti. K nalogam za preskrbo prehrane v tej vojni spada torej tudi skrb, da se kmetijstvu vsako leto preskrbi in izroči primeren naraščaj. Od tega bo potem tudi bistveno odvisno zavarovanje vojnih pridobitev. Treba bo močno povečan življenjski prostor napolniti z nemškimi ljudstvom, v glavnem z nemškimi kmeti, da ga napravimo za neizgubljivo posestvo našega ljudstva. Zrtve, ki se zahtevajo od nas za ta življenjski prostor, nam nalagajo dolžnost, skrbeti, da bo nemško ljudstvo to dedščino znalo ohraniti. Gre torej za ljudsko vprašanje prvega reda. Ta izreden pomen zahteva izredne sile, da ga rešijo. Vodstvo mladine v Reich-u je letos dalo jasno parolo, da je mladino vzgajevati za kmetijstvo. S tem je problem kmetijskega naraščaja postal to, kar bi po svojem bistvu in svojem opraviilu že od vsega začetka moral biti, politično svetovnonazorno vprašanje pri izvršitvi nacionalsocialističnega obnovitvenega vprašanja. Ne pozabimo, da stojijo sredi nacionalsocialističnega svetovnega nazora misli na kri in zemljo, ki nam jih je podaril Reichsbauernführer R. Walther Darré kot temeljni zakon našega življenja. S tem je kmetijstvo postalo del nacional-

socialistične revolucije, postalo je odločilen izraz nemškega preporeka, kateremu veljajo boji današnjih dni.

Kmetijstvo je v večkratnih pogledih nosilec nemške bodočnosti. Njegov pomen ne leži samo na gospodarskih, temveč ravnokot tudi v političnih področjih. To dviga omenjena vprašanja čez področja gospodarskih vprašanj. S tem se skrb za naraščaj ne more primerjati s težavami za naraščaj v drugih poklicih. Vsi poklici imajo danes skrb za primeren in zadosten naraščaj. Te skrbi se najbolj izražajo pri vsakoletnih načrtih za razporeditev mladine. Kakor so ti načrti potrebni, tako bi bilo usodno, če bi se pri kmetijstvu ne upoštevalo nad poklicno potrebo segajočo podlago življenja ljudstva.

Skrb za kmečki naraščaj bo z bližajočim zaključkom šol zopet v ospredju. To skrb bo olajšala možnost, da se bo vsakemu mladoletnemu lahko dalo zagotovilo, da bo postal samostojen kmet na svoji lastni zemlji, kar mu bo življenjski cilj. V ljudstvo, ki je prišlo zopet do prostora, se mladina lažje zopet vrne k zemlji, kakor tam, kjer jo naklonjenost zunanjih razmer sili v mesta. Pri snubitvi za kmetijske poklice se bo odslej lahko kazalo na novo nastajajočo kmetijstvo na vzhodu. To ne bo ostalo brez učinka, če se bo mladino politično vzgojilo za kmetijstvo, ki je nemškemu bistvu najbližje. Vprašanje kmečkega naraščaja predstavlja celokupni ljudski problem in se ga bo rešilo samo s pomočjo vsega ljudstva.

Najboljšo mladino v kmečke poklice

Nepisan življenjski zakon Germanov je, da si večni obstoj svojega ljudstva zavarujejo z močmi na zemljo navezanega kmetijstva. Naši predniki so nekdanj bili vsi sami kmetje in vsi so z delom na domači grudi našli svoj kruh. Ljudstvo, kakor je naše, ki je v svoji celoti živelo od kmetijstva, je prestalo vse najtežje zgodovinske krize, vojne, kuge in stiske. Nemški kmet je vlekel plug po vseh nemških deželah. Bil je nosilec ljudske kulture v vseh časih ter

izvrševalec važnih državnopolitičnih nalog. Šele zadnjih 150 let je z nastopom takozvanega »industrijskega razdobja« prišlo do globokosežnih preokretov, ki so zmanjšali zavest in pomen kmetijstva kot prehranjevalca in izvor ljudske krvi. Liberalistično gospodarstvo je razširilo svoje delavnice ter tvorilo vedno večje armade industrijskega proletarijata ter velemesta, ki stalno potrebujejo dotok sveže krvi iz podeželja. Kmetijska produkcija ni bi-

la več važna, za njo ni bilo več interesa. Uvoz cenejših živil bi naj bil nadomestil zdravo domače kmetijstvo. Posledice so bile jasne: Slabe gospodarske eksistence na deželi so povzročile vedno večje preselitve v mesta. Obstojala je nevarnost, da kmetijstvo sploh izumre. Šele nacionalsocializem je spoznal zakon življenja, to je važnost krvi in zemlje za bodočnost ljudstva in Reich-a ter mu je v agrarni zakonodaji podelil državno priznanje.

Pravilnost besed Walther Darré-ja, da »brez podeželskega dela strada ljudstvo« in da »brez podeželskega dela umira ljudstvo«, je strašen nauk iz svetovne vojne jasno potrdil. Tudi izid sedanjega usodnega boja našega ljudstva je odvisen od uspeha kmečkega dela. Preskrba naše prehrane ter vzdrževanje ljudske moči zahtevata ukazljivo kolikor mogoče visoko odstotno postavko v podeželskem delu stoječih. Možnosti, da bi tehnika opravila kmečke naloge ter vršila in nadomestila dela zemljo obdelujočih, ni.

Naselitvene naloge nemškega kmetijstva po vojni potrebujejo delovalno ter v bodočnost veselo gledajočo mladino, ki bo v kmečkem delu in v kmečkem poklicu videla svojo življenjsko nalogo. Danes ni poklica, ki bi mladim ljudem odpiral boljše izglede v bodočnost kakor kmečki. Izobraževalne poti za poklice deželskega dela je Reichsnährstand jasno zarisal. Učna doba in šola sta jamstvo za najboljšo izobrazbo in napredovanje.

Ker smo desetletja bili ljudstvo brez prostora, nam prinaša današnji boj pravico do življenjskega prostora, ki nam bo zadostoval. Vsak brihten mladi kmet bo svoj cilj, da bi enkrat postal lastnik samostojnega kmečkega gospodarstva, tudi stvarno dosegel.

Svinjerejci se morajo v sedanjih časih držati dveh časa in razmeram odgovarjajočih zahtev. 1. Število plemenskih prasic se mora ne samo obdržati na sedanji višini, temveč celo zvišati. Obrežitev vseh za to primernih prasic v tej spomladi je nujno potrebno. 2. Vse prehranjevalne vire, ki ne pridejo za človeško hrano v poštev in izvirajo iz lastnega gospodarstva, je uporabiti za svinjsko krmo. Mlade zelene rastline in redilno krmilno repo je uporabljati za pitanje svinj.

Landes-Hypothekenanstalt für Steiermark

GRAZ, Radetzkystrasse Nr. 15

CILLI, Postfach

Hipoteke na posestva
po mestih in na deželi

Občinska posojila

Naselitvena posojila

Reichsgau jamči za vse obveze zavoda

Bueg-Lichtspiele

Marburg, Burgplatz 1

Kulturilm - Sondervorstellungen:

Sonntag 1/11 Uhr, Montag, Dienstag und Mittwoch 13.45 Uhr:

Schwäbische Kunde

Ein Degeto Kulturilm. Für Jugendliche zugelassen!

Ab Freitag: Ein Majestic Film der Tobis:

„Was geschah in dieser Nacht?“

mit Lili Murati, Irene von Meyendorff, Karl Ludwig Diehl, Hans Brausewetter, Theo Lingen, Lucie Englisch. Für Jugendliche nicht zugelassen! 294

DOPISI

□ Braunschweig. Spodnještajerski fantje, ki se nahajamo tukaj na delu, se po mesecih zopet spomnimo naših ljubih Ortbauerführer-ja. Bila je daleč okrog priljubljena žena, kar se je najbolje videlo na mogočevilnem spremstvu, ki jo je počastilo na njeni zadnji poti. Pokojnica nam bo ostala v lepem spominu.

□ Sternstein bei Cilli. Dne 21. februarja 1942 nas je za vedno zapustila tukajšnja ugledna kmetica Anna Pototschnik, žena Ortbauerführer-ja. Bila je daleč okrog priljubljena žena, kar se je najbolje videlo na mogočevilnem spremstvu, ki jo je počastilo na njeni zadnji poti. Pokojnica nam bo ostala v lepem spominu.

□ Kaag bei Freidau. Akoravno je v našem okolišu precej naročnikov in bralcev »Stajerskega Gospodarja«, se le redko kdo javi s kakšnim dopisom. Danes bi rad omenil le pridobitve, ki jih je naša občina deležna v pogledu cest in poti od kar smo v novih razmerah. Skoraj vse poti in ceste so popravljene. Največje delo v tem pogledu se je pa začelo lansko jesen. Gre za cesto, ki jo gradijo in bo za naš vinorodni, sadjarski in živinorejski okoliš nepoplačljiva. Pri vseh teh za splošnost koristnih delih pa gre za našemu županu Kodolitsch-u, ki je kakor njegova soproga na socialnem področju, skrben, podjeten in delaven človek za dobrobit svojih občanov. Šolsko poslopje in seveda tudi vsa ostala poslopja, ki jih uporabljamo za urade, so prenovljena. Pri šoli je dograjen in urejen tudi velik prostor kot igrišče. Vsa občina se nahaja v stanju obnovitvenih del in napredka. Novi in boljši čas, v katerem živimo, je videti na vseh koncih in krajih.

TO IN ONO

o. Tudi krokodil je dober tekač: Tako trdijo lovci in ribiči, ki so se o tem v domovini krokodila prepričali. Akoravno neokreten na svojih kratkih nogah, zna leteti in bežati kakor velblod če je na suhem opazil smrtno nevarnost.

o. Skrilovje, ki vsebuje 13% olja, se nahaja v Bolgariji. Nahajališča ležijo v obliki dveh trakov, ki tečeta v zapadnem in srednjem delu Bolgarije od severa proti jugu. Prvi teče blizu zapadne meje ob Strumi ter se dotika mest Brjeznik, Rado-

mir, Küstendil in Džumaja. Drugi se pa v glavnem dotika Kazanlika in sicer severo-vzhodno od Plovdiva ter se večje dalje časa ob železniški progi Tirnovo—Stara Zagora. Skrivalec leži tako ugodno, da bi se ga deloma lahko kopalo v dnevnih kopih in bi bil za pridobivanje bencina, mazivnega olja in parafinskega voska najbolj prapraven. Rudosledne pravice so deloma v državnih in deloma v privatnih rokah.

o. Zaklad v ribjem želodcu. V morskem zalivu Guayayuil (Ekuador) sta dva ribiča ujela ribo-mečarico. Ko sta to veliko ribo ubila in raztelesila, sta v njenem želodcu našla skrinjico, v kateri so se nahajali krasni dragulji, tri ovratnice z biseri, dve dragoceni zlati uri, dve zapestnici ter en velik smaragd kot privesek za urno verižico. Vrednost celokupne najdbe cenijo na kakih 400.000 pesosev. Ker v skrinjici ni znakov, po katerih bi se dalo ugotoviti, kdo je lastnik tega zaklada, bodo oblasti odločale kako in kaj.

o. Velikanske topove so vliвали v začetku 16. stoletja po osebnih navodilih cesarja Maksimilijana I. v cesarski livarni v Mühlau-u pri Innsbruck-u v Tirol-u. Ti topovi so tehtali 400 do 600 centov. Prevažalo jih je 32 konj s pomočjo posebnega voza. Urejeni so bili za streljanje za 150 kg težke krogle, katerih premer je znašal 33 cm. Tako kroglo so izstrelili 2500 korakov daleč. S temi topovi so uspešno streljali leta 1504 pri obleganju trdnjave Kufstein. Izkazali so se pa za nadaljnjo uporabo preveč nerodni in okorni.

o. Svetovnoznanj nemški vinogradnik je bil Johann Phillipp Bronner, ki se je rodil v Nekkargemünd-u l. 1792; mož je vse svoje življenje posvetil oplemenitju nemških trt. Prepotoval je vse vinske kraje Evrope ter zbral okrog 400 vrst vinskih trt, ki jih je nasadil v svojem vinogradu. Pri teh svojih poskusih je dosegel velike uspehe. Umrj je leta 1864 v Wiesloch-u pri Heidelberg-u. Nemški vinogradniki imenujejo danes njemu na čast neko svojo trto Bronner-jevo trto.

Mali oglasi

Kupim 4 svinje, zajamčeno zdrave, za rejo, do 1 leta stare. Ponudbe in ceno poslati na Franz Potnik, Brunndorf bei Marburg/Drau, Kohlengasse Nr. 4. 296

Prodam novi mali enovprežni kravji voziček. Cena RM 300.—. Skrabl, Kaufmann, Thesen, Gntendorf 165, P. Kötsch, Marburg/Drau. 295

Cevlarski cilindar stroj
(Hohlmaschine),

dobro ohranjen, kupim takoj. Ponudbe z navedbo cene in fabrikata poslati na Alois Juhart, Schuhmachermeister, Marburg a. d. Drau, Horst-Wessel-Straße 11. 302

38 oralov obsegajoče

vinogradno posestvo

v Gonobitz-u dam takoj v najem ali ga pa zamenjam za hišo ali vilo. Kristina Kulterer, Cilli, Graf Hermannsgasse 10. 300

Iščem službo šoferja. Franz Savez, St. Nikolai, P. Kötsch. 303

Stanovanje ali kompan'ona

išče mizarški mojster ali pa da delavnico v najem. Dworiak, Dolitsch, Post Waldegg (Mißling). 299

Pastirja nad 14 let starega k dvem kravam sprejme Ottilie Koschitsch, Besitzerin Groß-Sonntag. 298

Fant, star 28 let, išče poznanstva z dekletom radi

ženitve.

Posestvo ali lasten dom zaželen. Ponudbe po možnosti s sliko na upravo lista pod »Lepa bodočnost«. 301

Ženitbena ponudba

Obrotnik cvetočega podjetja, vdovec, star 56 let, v lepem kraju Spodnje Štajerske, se želi takoj poročiti. V poštev pride pridelna, zdrava, gospodarsko zmožna mladenka od 20 do 30 let, doma iz kmetov in z dotu RM 5000.—. Ponudbe s sliko na upravo lista pod »A B 1886« do 15. marca 1942. 289

Mizarški pomočnik, ki ima mojsterski izpit in delovodno šolo.

želi poročiti

nekoliko izobraženo gospodično od 20 do 28 let. Tudi šivilje niso izključene. Resne ponudbe s sliko na upravo lista pod »Srečna bodočnost«. 281

2 gospodični želita resnega znanja z dvema inteligentnima gospodoma v svrhu možitve. Samo resne ponudbe s sliko pod »Ciklama« na upravo lista. 288

Gospodična, 25 let, želi spoznati mlajšega poštenega gospoda s stalno službo v svrhu takojšnje

možitve.

Ponudbe na upravo lista pod »Kuharica«. 292

Petnajstletno dekle

se želi izučiti v trgovini z mešanim blagom, kjer bi imelo vso oskrbo v hiši. Naslov v upravi lista. 286

Praktikant ali predelavec za gospodarstvo se sprejme. Gutsverwaltung Straßenhofen, P. Ober Kunigund. 266

Kovaški pomočnik

z mojstrskim izpitom, dober delavec, se takoj sprejme. Mattusch, Windischfeistritz. 274

Krojaški pomočnik

za veliko delo, ki je že delal v boljših delavnicah, in enega za malo delo, se sprejme takoj pri Max Sabukoschek, Cilli, Ringstraße Nr. 2. 293

Učenec za mizarstvo se sprejme. Jugg, Drauweiler, Mozartstraße 33, P. Marburg/Drau. 283

Učenca kmečkega porekla, pridnega, v starosti 14 do 15 let, sprejmem z krojaško obrt. Predstaviti se osebno pri Franz Deschelak, Schneidermeister, Hrastnigg 19, P. Eichthal. 297

MALI OGLASI

Vsaka beseda stane 10 Rpl, mastno uskane besede 20 Rpl. Pristojbina za sifro je 35 Rpl, pri iskanju služb 25 Rpl. Za dostavljanje pisem pod sifro se zaračuna 50 Rpl poštnine. Zaključek sprejemanja oglasov je v četrtek ob 16. uri. Male oglase se prevzame samo proti predplačilu, iz podoželja tudi v veljavnih poštinih znamkah. Najnižja cena malemu oglasu je 1 Reichmarka

Jabolčnik — Priporočilo

Podpisani javljam cenj. posestnikom, da sta se »Jabolčni sok« za napravo domače pijače ter »Prašek za razkisanje vin«, katera sem naročil od dobavitelja J. Putschko, Marburg, Triesterstraße 57, po pre mnogih preizkušnjah s sličnimi preparati najbolje obnesla, tako, da lahko vsakomur priporočam, da se v slučaju potrebe obrne na gornji naslov.

Franz Hwaletz,
Ankenstein

280

Cunje

... orezke, stalezje in kovine papir, ovčjo volno, svinjsko in govejo dlako (arovo) kupuje vsako količino Alois Arbeiter, Marburg (Drau), Draugasse 5. 160

Mlinarji! Prodajam dvojni valjni stol 48×22, enostavni valjni stol 48×22, samo valjarje 48×22 in relorm-stroj ter železno kompletno vodno pogonsko napravo s prestavnimi kolesi. Mauko Mühler, Stainzthal bei Bad Radein. (Georgen a. d. Stainz.) 279

Čevlji Čevlje za delavce, moške cestne čevlje in ženske cestne čevlje iz zaloge, dobavlja takoj: Anton Stefe, Schuhindustrie, Krainburg. 194

Travnik s sladko travo, 5—6 joh, kupim. V poštev pridejo kraji: Wachsenberg, Frauenberg, Leonhard in Barbara, Elise Mühleisen — Frauenberg bei Marburg. 245

Pozdrave vesele iz lepe dežele pošiljam vsem, ki so me poznali, me radi imeli, zaslužiti dali. Če kdo mi bo pisal, bom vesel; na naslov tak-le bodem prejel: Johann Raditsch, Umsiedlungslager Nr. 1, Weingarten-Ravensburg. 278

BROD med Gams-om in Brunn-dorf-om zopet obratuje. Martin Kobler. 276

Čebelnjake kupim. Pismene ponudbe na Pawlata, Stalag XVIII., Marburg/Drau. 269

Kolje za vinske trte

prvovrstno, cepano iz akacijevega lesa, večje količine na zalogi. Wilhelm Ehrlich, Holzhandlung, Brunn-dorf bei Marburg (Drau). Tel. 28-74. 270

Hlapca, pridnega, za kmečka dela, sprejme Schwarz, Koschak Nr. 36, P. Marburg/Drau. 285

Ofer z 2 delovnimi močmi se sprejme. Schwarz, Koschak 36, P. Marburg/Drau. 284

Viničar s 3—4 delovnimi močmi, tudi z lastno živino, se takoj sprejme. Koschak Nr. 39, Marburg/Drau. 257

Viničar z 2—5 delovnimi močmi se takoj sprejme. Schauperl, Marburg/Drau, Domplatz 16 c. 275

Tri delovne moči

se takoj sprejme kot kravarje za 20 glav goveje živine. Dr. Reiser, Pickerdorf bei Marburg. 247

Pošteno delavsko družino

vzajem takoj v službo. Preselitvena stroške povrnem. Johann Schunkowitsch, Naraple, Post Monsberg. 232

Služkinja pridna, poštena, 16 do 18 let stara, vajena kmečkega dela, dobi službo. Obenem ima priložnost naučiti se nemščine. Alois Stepicher, Podplatt. 283

Starejša ženka išče lahko službo,

Razume tudi priprosto kuho. Naslov v upravi lista. 271

20 žensk za prebiranje krompirja se sprejme. Hotel Adler, Marburg/Drau. 272

Sprejememo: 1 sobarico, 3 perice, 2 pomivalki, 1 služkinjo, 1 točaja, 1 konjskega hlapca in 1 učenca. Hotel Adler, Marburg/Drau. 273

Službo

organista in cerkovnika želim spremiti. Naslov v upravi lista pod »Stalna in dobra služba«. 287

Služkinja, pridna, popolnoma samostojna v kuhanju itd. se sprejme s 1. majem. Naslov v upravi lista. 291

Kravar se sprejme. Gutsverwaltung Straßenhofen, P. Ober Kunigund. 267

Kobilo, srednje težko in mirno, ki se ne plaši avtomobila, staro do 12 let, kupim. Breje imajo prednost. Franz Kramberger, Götsch, Post Burgstall i. d. B. 277

Naroči „Stajerskega Gospodarja!“

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark
Der Beauftragte für Arbeitsfragen

Bekanntmachung

Der § 11 der 2. Verordnung über den Arbeitseinsatz in der Untersteiermark vom 12. Februar 1942 (VO. und Abl. 66, Seite 474), führt die sofortige Meldepflicht der in der Zeit vom 1. Jänner 1935 bis zum Inkrafttreten der genannten Verordnung aus Volks-, Haupt- und Höheren Schulen Entlassener ein, soweit nicht diese sich in einer ordnungsmäßigen Berufsausbildung befinden oder einer regelmäßigen Beschäftigung nachgehen.

Diese Schulentlassenen haben sich bis zum 15. März 1942 bei den für ihren Wohnort zuständigen Arbeitsamt (Hauptamt oder Nebenstelle) zu melden.

Handelt es sich um jugendliche Schulentlassene unter 18 Jahren, ist für die Meldepflicht nach § 11 Absatz 1 der angeführten Verordnung dessen gesetzlicher Vertreter verantwortlich.

Nichtbefolgung wird nach Nr. 9 der Verordnung vom 14. April 1941 bestraft.

Marburg a. d. Drau, den 26. Februar 1942.

290

Dr. Henninger.

Spodnještajerci! Organizacija Steirischer Heimatbund Vam olajšuje uk nemščine!